

LUB Sem - IV / BLS Sem - VIII

9/11/2023

Paper / Subject Code: 37914 / Any one of the following: Criminology and Correctional Administration.

Time: 2 Hrs.

Marks: 60

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Write relevant case laws wherever necessary.

Q.1 Answer in not more than two sentences (Any six)

12 marks

- a) What is criminology?
- b) Define juvenile delinquency.
- c) Define Special home.
- d) What are the objectives of Punishment?
- e) State any two causes of Corruption.
- f) What is an observation home?
- g) What is victimology?
- h) Explain organized crime.
- i) Define Juvenile in need of care and protection.
- j) Who is a Probation Officer?

Q.2 Write short notes (Any two)

12 marks

- a) Juvenile Justice Board.
- b) Cyber Crimes.
- c) White-collar crime.
- d) Preventive theory.

Q.3 Solve any two of the following

12 marks

1. 'A', 'B', 'C' and 'D' are involved in an organized crime and B commits murder.
 - a. What is the liability of all of them?
 - b. State 5 measures to curb organized crime.
2. 'A' was falsely accused and implicated in a murder and kept behind bars for over 5 years as an under-trial. B, a police officer demands a bribe to treat him well in prison.
 - a. Advise 'A' what can be done in such a situation.
 - b. Suggest any 2 measures that can be undertaken to protect prisoners from corrupt officers in prisons.
3. Dhanu, a habitual criminal, is convicted for rape and sentenced to life imprisonment.
 - i) Can he be released? If yes, then under what provisions?
 - ii) What is the difference between probation, parole and furlough?
4. A woman kills her son as told to her by a baba so that she can get closer to god. Accordingly she poisons and kills her son.
 - a. Explain the offence committed by the woman.
 - b. Explain the offence committed by the baba.

31124

Page 1 of 4

9EDF362BA94AFB85E5FE33DFC4936779

Q.4 Answer any two of the following

24 marks

- a) Discuss and write the scope and importance of criminology.
- b) Discuss the sociological school of criminology.
- c) Should Capital Punishment be abolished?
- d) Explain in detail Prison reform in India.

(मराठी रूपांतर)

वेळ २ तास

एकूण गुण ६०

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात

३. आवश्यक तेथे संबंधित केस कायदे लिहा

- प्र. १ प्रत्येकी ६ पैकी १० मध्ये एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या. (१२ गुण)
- अ. गुन्हा व गुन्हेगार शास्त्र म्हणजे काय?
ब. बालगुन्हेगारीची व्याख्या सांगा.
क. विशेष घराची व्याख्या सांगा.
ड. शिक्षेची उद्दिष्टे काय आहेत?
इ. भ्रष्टाचाराची कोणतीही दोन कारणे सांगा.
फ. निरीक्षण गृह म्हणजे काय?
ग. बळीशास्त्र म्हणजे काय?
ह. संघटित गुन्हेगारीचे स्पष्टीकरण द्या.
य. आधार आणि संरक्षणाची गरज असलेल्या किशोरवयीन मुलांची व्याख्या सांगा.
ज. प्रोबेशन ऑफिसर म्हणजे कोण?
- प्र. २ लघु नोट्स (कोणत्याही २) (१२ गुण)
- अ) बाल न्याय मंडळ.
ब) सायबर गुन्हे.
क) व्हाईट कॉलर / पांढरपेशी गुन्हे.
ड) प्रतिबंधात्मक सिद्धांत.
- प्र. ३ परिस्थितीजन्य समस्यांची उत्तरे द्या (कोणत्याही २) (१२ गुण)
- १) अ, ब, क आणि ड संघटित गुन्हात सामील आहेत आणि ब एक खून करतो.
अ) त्यांची जबाबदारी काय?
ब) संघटित गुन्हेगारीला आळा घालण्यासाठीचे ५ उपाय सांगा.
- २) "अ" ला खोट्या आरोपावरून एका खुनात गोवण्यात आले आणि ५ वर्षांहून अधिक काळ कारागृहात ठेवण्यात आले. ब, एक पोलीस अधिकारी तुरुंगात त्याच्याशी चांगले वागण्यासाठी लाच मागतो.
अ) अशा परिस्थितीत काय करता येईल याचा सल्ला "अ" ला द्या.
ब) कारागृहातील भ्रष्ट अधिकाऱ्यांपासून कैद्यांचे रक्षण करण्यासाठी कोणतेही २ उपाय सुचवा.
- ३) धनू, एक नित्य /सवयी गुन्हेगार, बलात्कारासाठी दोषी ठरला आहे आणि त्याला जन्मठेपेची शिक्षा झाली आहे.
अ) त्याला सोडता येईल का? जर होय, तर कोणत्या तरतुदीनुसार?
ब) प्रोबेशन, पॅरोल आणि फर्लोमध्ये काय फरक आहे?
- ४) देवाच्या जवळ जावे म्हणून एका बाईने तिला एका बाबाने सांगितल्याप्रमाणे विष देऊन आपल्या मुलाला मारते.
अ) महिलेने केलेला गुन्हा स्पष्ट करा.
ब) बाबांनी केलेला गुन्हा समजावून सांगा.

31124

Page 3 of 4

प्र. ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही २).

(२४ गुण)

- अ) गुन्हा व गुन्हेगार शास्त्राची व्याप्ती आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.
ब) गुन्हेगारीशास्त्राच्या समाजशास्त्रीय शाळेची चर्चा करा.
क) फाशीची शिक्षा रद्द करावी का?
ड) भारतातील तुरुंग सुधारणांचे विस्तृत/ सविस्तर वर्णन करा.

Time: 2 Hrs.

Marks: 60

1. All question are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Write relevant case laws wherever necessary

Q.1 Answer in not more than two sentences (Any six) 12 marks

- a) What is the meaning of prison and lockup?
- b) What do you mean by atavism?
- c) What do you mean by hedonistic and egoistic approach to criminal behavior?
- d) State the scope of Criminology.
- e) What is the cause of crime according to the pre classical school?
- f) What are the characteristics of pseudo criminals?
- g) What kinds of punishment are given under IPC 1860?
- h) What is Probation?
- i) What do you mean by Organized Crime?
- j) What is Victimology?

Q.2 Write short notes (Any two) 12 marks

- a) Neo classical school of Criminology
- b) Preventive theory of Punishment
- c) Criminality in prisons
- d) Habitual Criminals

Q.3 Solve any two of the following 12 marks

1. **An executive is caught in possession of reasonable quantity of drugs.**
 - a. Can he be arrested without a warrant? Give reasons.
 - b. Which court has cognizance in such matters?
2. **A young soldier about 21 years who was neither intelligent nor vicious but was subject to epileptic fits. During fits he attacked and killed eight comrades and then fell into deep sleep of 12 hours and when awoke he forgot everything.**
 - a. Which theory studied the case? How are criminals classified?
 - b. What are the causes of crime according to this theory?
3. **A boy of twelve years was a co accused in gang rape and murder.**
 - a. Explain the act under which he will be tried.
 - b. State the remedies provided under the act.
4. **Two persons were sentenced to life imprisonment and are well behaved.**
 - a. Can they be sent to open prison?
 - b. State the Advantages and disadvantages of open prison.

Q.4 Answer any two of the following 24 marks

- a) Explain the Sociological Theory
- b) Write an essay on "Media and Crime".
- c) Discuss the Indian Prison System with special emphasis on Reform.
- d) Should Capital Punishment be abolished?

(मराठी रुपांतर)

वेळ २ तास

एकूण गुण ६०

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात

३. आवश्यक तेथे संबंधित केस कायदे लिहा

प्र. १ प्रत्येकी ६ पैकी १० मध्ये एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या. (१२ गुण)

- अ) तुरुंग आणि लॉकअपचा अर्थ काय आहे?
- ब) अटॉविझम म्हणजे काय?
- क) गुन्हेगारी वर्तनासाठी हेडोनिस्टिक आणि अहंकारी दृष्टिकोन म्हणजे काय?
- ड) गुन्हा व गुन्हेगार शास्त्राची व्याप्ती सांगा.
- इ) प्री क्लासिकल स्कूलनुसार गुन्हाचे कारण काय आहे?
- फ) छद्म गुन्हेगारांची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
- ग) आयपीसी १८६० अंतर्गत कोणत्या प्रकारची शिक्षा दिली जाते?
- ह) प्रोबेशन म्हणजे काय?
- य) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय?
- ज) व्हिक्टिमोलॉजी म्हणजे काय?

प्र. २ लघु नोट्स (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

- अ) गुन्हा व गुन्हेगार शास्त्राचे निओ क्लासिकल स्कूल
- ब) शिक्षेचा प्रतिबंधात्मक सिद्धांत
- क) तुरुंगातील गुन्हेगारी
- ड) सवयीचे गुन्हेगार

प्र. ३ परिस्थितीजन्य समस्यांची उत्तरे द्या (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

१) एक कार्यकारी अधिकारी वाजवी प्रमाणात अमली पदार्थ ताब्यात घेताना पकडला जातो.

- अ) त्याला वॉरंटशिवाय अटक करता येईल का? कारणे द्या.
- ब) अशा प्रकरणांमध्ये कोणत्या न्यायालयाची दखल आहे?

२) सुमारे २१ वर्षांचा एक तरुण सैनिक जो हुशार किंवा लबाडपण नव्हता परंतु फिट्सच्या/मिरगीच्या आजाराच्या अधीन होता. फिट्सच्या वेळी त्याने आठ कॉम्प्रेड्सवर हल्ला करून त्यांना ठार मारले आणि १२ तासांच्या गाढ झोपेनंतर जेव्हा जाग आली तेव्हा तो सर्वकाही विसरला होता.

- अ) कोणत्या सिद्धांताने केसचा अभ्यास केला? गुन्हेगारांचे वर्गीकरण कसे केले जाते?
- ब) या सिद्धांतानुसार गुन्हेगारीची कारणे कोणती?

३) बारा वर्षांचा एक मुलगा सामूहिक बलात्कार आणि हत्या प्रकरणात सहआरोपी होता.

- अ) त्याच्यावर कोणत्या कायदानुसार खटला चालवला जाईल हे स्पष्ट करा.
- ब) अधिनियमांतर्गत दिलेले उपाय सांगा.

४) दोन व्यक्तींना जन्मठेपेची शिक्षा ठोठावण्यात आली आणि त्यांची वर्तणूक चांगली आहे.

- अ) त्यांना खुल्या तुरुंगात पाठवता येईल का?
- ब) खुल्या कारागृहाचे फायदे आणि तोटे सांगा.

प्र. ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही २).

(२४ गुण)

अ) समाजशास्त्रीय सिद्धांत स्पष्ट करा.

ब) " माध्यमे/मीडिया आणि गुन्हे" या विषयावर एक निबंध लिहा.

क) सुधारणा सिद्धांतावर विशेष भर देत भारतीय तुरुंग व्यवस्थेची चर्चा करा.

ड) फाशीची शिक्षा रद्द करावी का?

18/11/22

QP: 1001221

Time: 2 Hours

Marks 60

- N:B:
1. All questions are compulsory.
 2. Use case laws wherever required.

I ANSWER IN NOT MORE THAN TWO SENTENCES (Any 6)

12 marks

1. Under which Act a prisoner failing without sufficient cause to observe any of the condition on which parole was granted to him shall be deemed to have committed a prison offence?
2. Which is the last Jury trial Case in India under Criminal Procedure Code 1973?
3. Write any two causes of Crime.
4. What is Victimless Crime?
5. In Ramamurthy vs. State of Karnataka the Supreme Court of India has given directions for which reforms?
6. Explain the section of the Indian Penal code which gives immunity from criminal liability to a person of 'unsound mind'?
7. Throw light on Article 20 of the Constitution of India.
8. Define Restitution?
9. What is pyromania?
10. Give two points of distinction between civil and criminal Administration of justice.

II SHORT NOTES (ANY 2)

12 marks

1. White Collar Crimes.
2. Differential Association Theory
3. Victim Compensation Scheme
4. Preventive theory of Punishment

III Solve (ANY 2)

12 marks

1. A boy was begging on the road and was found in bad company.
 - i). What is he categorized as under Juvenile Justice Act?
 - ii). What is the remedy available under Juvenile Justice Act to protect such children?
2. An accused was found guilty u/s 302 of IPC and was sentenced to undergo life imprisonment. During his period in jail, he was allowed benefit of release and had not misused his liberties.
 - i). On what ground can an accused be release while undergoing imprisonment?
 - ii) Give three grounds of distinction between Probation and Furlough.

Q.P 10011221

3. An accused is found guilty for Rape under IPC and was sentenced to life imprisonment.
 - i) What were the changes in IPC after nirbhaya case?
 - ii) What were the change in Juvenile laws after Nirbhaya case?
4. The accused was attacked by an assailant. In order to save himself, he fired the assailant who was under the influence of drugs, managed to escape, but in process four other persons were accidentally hit by the bullet.
 - i). What offences has the accused committed?
 - ii) What correctional method can be suggested?

IV. Answer in Detail (Any 2)

(24 marks)

1. State the difference between juvenile justice board and child welfare committee.
2. Explain in detail the Positive schools of criminology.
3. Explain in detail victimology.
4. Who is a recidivist? What are the causes and remedies of Recidivism?

O.P. 10011221

वेळ: २ तास

गुण: ६०

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. आवश्यक तेथे निर्णयविधी वापरा

प्र.१ खाली दिलेल्या सूचनांनुसार प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणत्याही सहा) (१२ गुण)

१. कोणत्या कायदानुसार ज्या कैद्याने त्याला पॅरोल मंजूर केला होता त्यातील कोणतीही अट पाळण्यात पुरेशा कारणाशिवाय अपयशी ठरल्यास त्याने तुरुंगात केलेला गुन्हा मानला जाईल?
२. क्रिमिनल प्रोसिजर कोड 1973 अंतर्गत भारतातील शेवटचा ज्युरी खटला कोणता आहे?
३. गुन्हाची कोणतीही दोन कारणे लिहा.
४. बळीरहित गुन्हा म्हणजे काय?
५. राममूर्ती विरुद्ध कर्नाटक राज्यामध्ये भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने कोणत्या सुधारणांसाठी निर्देश दिले आहेत?
६. भारतीय दंड संहितेचा कोणते कलम 'विकलांग मनाच्या' व्यक्तीला गुन्हेगारी दायित्वातून सुट देतो स्पष्ट करा.
७. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 20 वर प्रकाश टाका.
८. पुनर्स्थापना किंवा रिस्टिट्यूशनची व्याख्या करा?
९. पायरोमॅनिया म्हणजे काय?
१०. दिवाणी न्याय प्रशासन आणि फौजदारी न्याय प्रशासन यांतील फरकाचे दोन मुद्दे लिहा.

प्र.२ नोट्स लिहा (कोणत्याही दोन) (१२ गुण)

१. व्हाईट कॉलर क्राईम्स किंवा पांढरपेशी गुन्हे
२. विभेदक सहयोजन सिद्धांत
३. बळी नुकसान भरपाई योजना
४. शिक्षेचा प्रतिबंधात्मक सिद्धांत

प्र.३ खालीलपैकी उत्तर द्या (कोणत्याही दोन) (१२ गुण)

१. एक मुलगा रस्त्यावर भीक मागत होता आणि वाईट संगतीत सापडला.
 - १) बाल न्याय कायदानुसार त्याचे वर्गीकरण काय आहे?
 - २) अशा मुलांचे संरक्षण करण्यासाठी बाल न्याय कायदांतर्गत कोणता उपाय उपलब्ध आहे.
२. एक आरोपी IPC च्या 302 अंतर्गत दोषी आढळला आणि त्याला जन्मठेपेची शिक्षा झाली. तुरुंगात असताना, त्याला सुटकेचा लाभ देण्यात आला आणि त्याने आपल्या स्वातंत्र्याचा गैरवापर केला नाही
 - १) तुरुंगवास भोगत असताना आरोपीला कोणत्या आधारावर सोडले जाऊ शकते?
 - २) फर्लो आणि प्रोबेशन यांतील फरकाचे तीन मुद्दे सांगा.

Q.P. 1001221

३. एक आरोपी IPC च्या अंतर्गत बलात्कार या गुन्हात दोषी आढळला आणि त्याला जन्मठेपेची शिक्षा झाली.
४. १) निर्भया प्रकरणानंतर IPC मध्ये काय बदल झाले?
२) निर्भया प्रकरणानंतर बालगुन्हेगारी अधिनियम यांमध्ये काय बदल झाले?
५. आरोपीवर हल्लेखोराने हल्ला केला. स्वतःला वाचवण्यासाठी त्याने ड्रग्सच्या अंमलाखाली असलेल्या हल्लेखोरावर गोळीबार केला, तो पळून जाण्यात यशस्वी झाला, परंतु या प्रक्रियेत इतर चार जणांना चुकून गोळी लागली.
- १) आरोपीने कोणते गुन्हे केले आहेत?
२) तुम्हाला त्यांच्यासाठी कोणती सुधारात्मक पद्धत सुचवायची आहे?

प्र.४ खालीलपैकी तपशीलवार उत्तर द्या (कोणत्याही दोन)

(२४ गुण)

१. बाल न्याय मंडळ आणि बाल कल्याण समितीमधील फरक सांगा.
२. क्रिमिनोलॉजीच्या सकारात्मक सिद्धांताचे तपशीलवार वर्णन करा.
३. बळीशास्त्र ही संकल्पना तपशीलवार स्पष्ट करा.
४. पुनरावृत्तीवादी कोण आहे? रेसिडिव्हिसम ची कारणे आणि उपाय काय आहेत?

18/11/22

QP: 10011202

(3 Hours)

[Total Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.: 1) All questions are compulsory.
2) Use case wherever required.

1. Answer in not more than two sentences. 20

1. State any two powers of the Police.
2. State any two causes of Juvenile Delinquency.
3. Give two points of distinction between "Sin" and "Crime".
4. What is "penology"?
5. State two points of distinction between "criminology" and criminal Justice".
6. Give two examples of criminal tribes.
7. What is Criminal Anthropology?
8. What are the different kinds of punishment under Indian Penal Code?
9. What is Political graft?
10. What is Organized Crime? Give two examples.

2. Short notes (Any Four): 20

1. Family background as a cause of crime
2. Women offenders
3. Differential Association theory
4. Pre-Classical theory
5. Cyber crimes
6. Inter-relation between Criminology, Penology and Criminal Law.

3. Solve (Any Two): 20

1. A 16-years-old boy was illegally detained without any dairy entry, handcuffed, beaten, chained and inadequately fed during his detention at the police station in Bangalore following his arrest.
 - a) Explain the rules of insanity laid down in the case.
 - b) Give two ground of distinction between insanity and intoxication.

18/11/22

BLS LLB (Old) Sem VIII

Paper / Subject Code: 38004 / Criminology and Correctional Administration.

QP: 10011202

2. A man on the bicycle is killed by a person who was drunk and was driving.
 - a) Write a note on alcoholism as a cause for rising number of Crimes.
 - b) Does the imposition of fine act as a sufficient deterrent for such kind of crimes? Give reason supporting the answer.
3. A political maniac who wanted to shoot Britain's foreign minister killed his private secretary.
 - a) Explain the rules of Insanity laid down in the case.
 - b) Give two points of distinction between insanity and intoxication.

4. Answer in detail (Any Four):

48

1. Should Capital Punishment be abolished? Explain.
2. Explain in detail prison reforms in India.
3. "Juvenile delinquents are often arrested and sent to jails. They are sent to juvenile homes only later, but by then their exposure to adult criminals reduces their chances of reform" Critically analyse the statement.
4. Write a detailed note on Positive theory of criminology.
5. Distinguish between Probation and Parole.
6. Who is a recidivist? What are the cause and remedies of Recidivism?

18/11/22

QP: 10011202

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सुचना.: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. आवश्यक तेथे निर्णयविधी वापरा.

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) पोलिसांचे कोणतेही दोन शक्ती सांगा.
- २) अल्पवयीन अपराधाची कोणतीही दोन कारणे सांगा.
- ३) "पाप" आणि "गुन्हा" मधील फरकाचे दोन मुद्दे द्या.
- ४) "दंडशास्त्र (पेनालॉजी)" म्हणजे काय
- ५) "गुन्हेगारी" आणि "गुन्हेगारी न्याय" मधील फरकाचे दोन मुद्दे सांगा.
- ६) गुन्हेगारी जमातीचे दोन उदाहरणे सांगा.
- ७) गुन्हेगारी मानववंशशास्त्र म्हणजे काय?
- ८) भारतीय दंड संहिता अंतर्गत विविध प्रकारच्या शिक्षा कोणत्या आहेत.
- ९) पोलिटिकल ग्रॅफ्ट काय आहे?
- १०) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय? दोन उदाहरणे द्या.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

- १) कौटुंबिक पार्श्वभूमी हे गुन्हेगारीचे कारण आहे.
- २) महिला गुन्हेगार
- ३) विभेदक सहयोजन सिद्धांत
- ४) पूर्व शास्त्रीय सिद्धांत
- ५) सायबर गुन्हे
- ६) गुन्हेगारीशास्त्र, दंडशास्त्र आणि गुन्हेगारी अधिनियम यांच्यातील आंतरसंबंध.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- १) अटकनंतर बेंगळुरू येथील पोलीस स्टेशनमध्ये एका १६ वर्षाच्या मुलाला बेकायदेशीरपणे कोणत्याही डायरीत नोंद न करता ताब्यात घेण्यात आले, त्याला हातकड्या घातल्या, मारहाण करण्यात आली, बेड्या ठोकल्या गेल्या आणि त्याला अपुरे खाऊ घातले गेले.
अ) मुलाकडे कोणता उपाय आहे?
ब) बाल न्याय मंडळाची स्थापना कशी केली जाते?

18/11/22

QP: 10021202

२) मद्यधुंद अवस्थेत गाडी चालवणाऱ्या एका व्यक्तीने दुचाकीवरील एका व्यक्तीचा खुन केला आहे.

अ) गुन्ह्यांच्या वाढत्या संख्येचे कारण म्हणून मद्यपानावर टिप लिहा.

ब) अशा प्रकारच्या गुन्ह्यांसाठी दंड आकरणे पुरेसे प्रतिबंधक म्हणून कार्य करते का? उत्तराचे समर्थन करणारी कारणे द्या.

३) ब्रिटनच्या परराष्ट्र मंत्राला गोळ्या घालू इच्छिणाऱ्या एका राजकीय वेड्याने त्याच्या खाजगी सचिवाची हत्या केली.

अ) वरील खटल्यात बेडेपणाचा नियम स्पष्ट करा.

ब) वेडेपणा आणि मद्यपान यांतील दोन फरकाचे मुद्दे लिहा.

४. तपशीलवार उत्तर द्या (कोणतेही ४)

१) फाशीची शिक्षा रद्द करावी का? स्पष्ट करा.

२) भारतातील तुरुंग सुधारणांचे तपशीलवार वर्णन करा.

३) "अल्पवयीन गुन्हेगारांना अनेकदा अटक करून तुरुंगात पाठवले जाते, त्यांना नंतर बालगृहात पाठवले जाते, परंतु तोपर्यंत प्रौढ गुन्हेगारांच्या संपर्कात आल्याने त्यांची सुधारणा होण्याची शक्यता कमी होते" विधानेचे गंभीरपणे विश्लेषण करा.

४) गुन्हेगारीशास्त्राच्या सकारात्मक सिद्धांतावर तपशीलवार नोंद लिहा.

५) प्रोबेशन आणि पॅरोलमधील फरक ओळखा.

६) एक रेसिडीडिन्डिस्ट कोण आहे? रेसिडीन्डिसम ची कारणे आणि उपाय काय आहेत?

४६

[3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper

N.B: 1. Solve as per the instructions given below.

1. Answer in not more than two sentences.

- (a) What is political graft?
- (b) Write two theories of punishment
- (c) Define crime syndicate
- (d) Give one problem of undertrial prisoner
- (e) Define legal aid
- (f) What are observation home
- (g) Give merit of parole and probation
- (h) Give different kinds of punishment
- (i) Define shelter homes
- (j) What is Criminology

20

2. Write short notes (any four)

- (a) Jail Manual
- (b) Power of prison officials
- (c) Criminal gangs
- (d) Habitual Criminals
- (e) Corporal punishment
- (f) Compensation to victims

20

3. Solve any two

- (a) A, from India, instigates a foreigner in Japan to commit murder in Japan.
 - i. Is a guilty of any crime
 - ii. What is Admiralty Jurisdiction.
- (b) Shyam was released from Jail while undergoing Imprisonment.
 - i. Can an accused be released while undergoing imprisonment
 - ii. What are objectives of so releasing the accused,
- (c) A child below eight years committed murder of an adult.
 - i. Whether he is criminally liable
 - ii. What is absolute exemption from criminal liability.

12

4. Attempt any four

- 1. Write note on White Collar Crime.
- 2. Crime and delinquency are outcome of social structural disorder discuss.
- 3. Discuss "mens rea" as essential Ingredient of crime.
- 4. Discuss the role of Police in controlling crimes.
- 5. What methods may be adopted for a treatment of criminals in prison.
- 6. Suggest various techniques to eradicate crimes in India.

48

(३ तास)

(गुण : १००)

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा.
 - (अ) पॉलिटिकल ग्राफ्ट म्हणजे काय?
 - (ब) शिक्षेविषय कोणत्याही दोन विचारप्रणाली लिहा.
 - (क) गुन्हे सिंडिकेट म्हणजे काय?
 - (ड) खटलां प्रलंबित असलेल्या कैद्यांची एक समस्या लिहा.
 - (इ) कायदेशीर सहाय्य म्हणजे काय?
 - (फ) देखरेख घर म्हणजे काय?
 - (ग) पॅरोल आणि प्रोबेशनचे, फायदे सांगा.
 - (ह) शिक्षेचे प्रकार सांगा.
 - (ई) निवारा गृह व्याख्या लिहा.
 - (ज) गुन्हेगारीशास्त्र म्हणजे काय.

२०

२. टिपा लिहा (कोणतेही चार)
 - (अ) तुरूंग मॅन्युअल
 - (ब) कारागृह अधिकारी यांचे अधिकार
 - (क) गुन्हेगार टोळ्या
 - (ड) सराईन गुन्हेगार
 - (इ) शारीरिक शिक्षा
 - (फ) पिडितांना नुकसान भरपाई

२०

३. कोणत्याही दोन प्रश्न सोडवा.
 - (अ) 'अ' ने भारतामधून जपानमधील एका परकीय माणसाला जपानमध्ये खून करण्यास प्रवृत्त केले.
 १. 'अ' हा कोणत्या गुन्हेचा दोषी आहे का?
 २. अँडमायरीलटी कार्यक्षेत्र म्हणजे काय?
 - (ब) श्याम ला तुरूंगातून मुक्त करण्यात आले होते. शिक्षेदरम्यानच्या कालावधीमध्ये.
 १. आरोपीला असे शिक्षा भोगत असताना मुक्त करता येते का?
 २. आरोपीस अशाप्रकारे मुक्त करण्यामागे काय हेतू असतो.
 - (क) एका आठ वर्षाखालील मुलाने एका पुरुषाचा खून केला.
 १. तो गुन्हेचास जबाबदार आहे का?
 २. गुन्हेचा जबाबदारीतून पूर्ण सूट म्हणजे काय?

१२

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणत्याही चार)
 १. व्हाइट कॉलर गुन्हा ही व्याख्या स्पष्ट करा.
 २. गुन्हा आणि गुन्हेगारी हे सामाजिक संरचना डिसऑर्डरचे परिणाम आहेत. स्पष्ट करा.
 ३. गुन्हा आवश्यक घटक म्हणून 'मेत्सरिया' वर चर्चा करा.
 ४. पोलिसाची गुन्हेगारी नियंत्रीत करण्यामागेची भूमिका चर्चा करा.
 ५. तुरूंगातील गुन्हेगारांच्या उपचारांसाठी कोणत्या पद्धती अवलंबल्या जाऊ शकतात?
 ६. भारतातील गुन्हेगारी निर्मूलनासाठी विविध तंत्र सुचवा.

४८

18/11/22

QP. 10011202

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सुचना.: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. आवश्यक तेथे निर्णयविधी वापरा.

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) पोलिसांचे कोणतेही दोन शक्ती सांगा.
- २) अल्पवयीन अपराधाची कोणतीही दोन कारणे सांगा.
- ३) "पाप" आणि "गुन्हा" मधील फरकाचे दोन मुद्दे द्या.
- ४) "दंडशास्त्र (पेनालॉजी)" म्हणजे काय
- ५) "गुन्हेगारी" आणि "गुन्हेगारी न्याय" मधील फरकाचे दोन मुद्दे सांगा.
- ६) गुन्हेगारी जमातीचे दोन उदाहरणे सांगा.
- ७) गुन्हेगारी मानववंशशास्त्र म्हणजे काय ?
- ८) भारतीय दंड संहिता अंतर्गत विविध प्रकारच्या शिक्षा कोणत्या आहेत.
- ९) पोलिटिकल ग्राफ्ट काय आहे ?
- १०) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय ? दोन उदाहरणे द्या.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

- १) कौटुंबिक पार्श्वभूमी हे गुन्हेगारीचे कारण आहे.
- २) महिला गुन्हेगार
- ३) विभेदक सहयोजन सिद्धांत
- ४) पूर्व शास्त्रीय सिद्धांत
- ५) सायबर गुन्हे
- ६) गुन्हेगारीशास्त्र, दंडशास्त्र आणि गुन्हेगारी अधिनियम यांच्यातील आंतरसंबंध.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- १) अटकेनंतर बेंगळूरु येथील पोलीस स्टेशनमध्ये एका १६ वर्षाच्या मुलाला बेकायदेशीरपणे कोणत्याही डायरीत नोंद न करता ताब्यात घेण्यात आले, त्याला हातकड्या घातल्या, मारहाण करण्यात आली, बेड्या ठोकल्या गेल्या आणि त्याला अपुरे खारू घातले गेले.
अ) मुलाकडे कोणता उपाय आहे ?
ब) बाल न्याय मंडळाची स्थापना कशी केली जाते ?

18/11/22

QP: 10021202

- २) मद्यधुंद अवस्थेत गाडी चालवणाऱ्या एका व्यक्तीने दुचाकीवरील एका व्यक्तीचा खून केला आहे.
अ) गुन्ह्यांच्या वाढत्या संख्येचे कारण म्हणून मद्यपानावर टिप लिहा.
ब) अशा प्रकारच्या गुन्ह्यांसाठी दंड आकरणे पुरेसे प्रतिबंधक म्हणून कार्य करते का? उत्तराचे समर्थन करणारी कारणे द्या.

- ३) ब्रिटनच्या परराष्ट्र मंत्राला गोळ्या घालू इच्छिणाऱ्या एका राजकीय वेड्याने त्याच्या खाजगी सचिवाची हत्या केली.
अ) वरील खटल्यात बेडेपणाचा नियम स्पष्ट करा.
ब) वेडेपणा आणि मद्यपान यांतील दोन फरकाचे मुद्दे लिहा.

४. तपशीलवार उत्तर द्या (कोणतेही ४)

- १) फाशीची शिक्षा रद्द करावी का? स्पष्ट करा.
२) भारतातील तुरुंग सुधारणांचे तपशीलवार वर्णन करा.
३) "अल्पवयीन गुन्हेगारांना अनेकदा अटक करून तुरुंगात पाठवले जाते, त्यांना नंतर बालगृहात पाठवले जाते, परंतु तोपर्यंत प्रौढ गुन्हेगारांच्या संपर्कात आल्याने त्यांची सुधारणा होण्याची शक्यता कमी होते" विधानेचे गंभीरपणे विश्लेषण करा.
४) गुन्हेगारीशास्त्राच्या सकारात्मक सिद्धांतावर तपशीलवार नोंद लिहा.
५) प्रोबेशन आणि पॅरोलमधील फरक ओळखा.
६) एक रेसिडीडिन्डिस्ट कोण आहे? रेसिडीडिन्डिसम ची कारणे आणि उपाय काय आहेत?

४८

14/6/19

LLB sem - IV
BLS sem - VIII
(3 Hours)

(Total Marks : 100)

Please check whether you have got the right question paper

- N.B.: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

1. Write in one line only:-

- What do you mean by victimology?
- What do you mean by penology?
- Kinds of punishment.
- Define organised crime.
- What is Kleptomania?
- Name 2 schools of criminology
- What is political Graft
- What are causes of Juvenile Delinquency.
- Define Neglected Juvenile.
- What is crime Syndicate.

(20)

2. Write short note (Any Four)

- Interpol
- Born Criminal Theory
- Capital punishment
- Observation home
- Neo-classical school of Criminology
- Cyber crimes

(20)

3. Answer Any Two

- Raju Raped a minor girl and killed her. He was sentence to life Imprisonment.
 - Can he be released on probation.
 - Distinguish Between parole and probation.
- A political maniac who wanted to shoot Britain's foreign minister killed his private secretary.
 - Write the name of Case.
 - State the reasons and decision in the case.
- There was a case in which, there was a delay in executing the death sentence of an accused.
 - What would be proper Revised decision?
 - Should death Sentence be reduce to life Imprisonment.

(12)

4. Answer in detail :-

- Explain in detail multiple theory of crime causation.
- Explain M'Naghten's Rule of criminal Responsibility.
- Explain in detail problem of custodial death in India
- Write in detail prison Reform in India.
- Explain causes of Juvenile Delinquency.
- Explain theory of Differential association.

(48)

(मराठी भाषांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
२) उजवी कडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा :

- अ) व्हिक्टिमॅलॉजी म्हणजे काय?
ब) पिनाॅलॉजी म्हणजे काय?
क) शिक्षेचे प्रकार सांगा.
ड) संघटित गुनहेगारी म्हणजे काय?
इ) क्लेप्टोमॅनिया म्हणजे काय?
फ) गुन्हेशास्त्राच्या दोन विचारप्रणालींची नावे सांगा.
ग) पॉलिटिकल ग्राफ्ट म्हणजे काय?
ह) बालगुन्हेगारीची कारणे कोणती?
स) दुर्लक्षित बालकाची व्याख्या लिहा.
द) गुन्हे सिंडिकेट म्हणजे काय.

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

- अ) इंटरपोल
ब) जन्मतःच गुन्हेगार विचारप्रणाली
क) फ्रांसीसी शिक्षा
ड) देखरेख घर
इ) गुन्हेशास्त्राची नवीन शास्त्रीय विचारप्रणाली
फ) सायबर गुन्हे

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

(१३)

अ) राजूने एका अल्पवयीन मुलीवर बलात्कार केला आणि तिला ठार मारले. त्याला जन्मठेपेची

शिक्षा सुनावली गेली.

१) त्याला प्रोबेशनवर सोडले जाऊ शकते का?

२) पॅरोल आणि प्रोबेशन मध्ये फरक सांगा.

ब) एक राजकीय माथेफिरू की ज्याला ब्रिटनच्या परराष्ट्र मंत्र्याची हत्या करायची होती

त्याऐवजी त्याने त्याच्या खाजगी सचिवाची हत्या केली.

१) संबंधित खटला सांगा.

२) सदरच्या खटल्यामधील निर्णय व कारणे स्पष्ट करा.

क) एका खटल्यात आरोपीच्या मृत्यूच्या शिक्षेस विलंब झाला होता.

१) या प्रकरणात योग्य सुधारित निर्णय काय असेल.

२) मृत्यूच्या शिक्षेस जन्मठेपेची शिक्षा सुनावली पाहिजे का ?

४. विस्तृतपणे उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

(४८)

अ) गुन्हांच्या विविध कारणाविषयीची विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

ब) मॅगनॉटनचा गुन्हेगारी जबाबदारीचा नियम स्पष्ट करा.

क) भारतातील कोठडीतील मृत्यूचा प्रश्न स्पष्ट करा.

ड) 'भारतातील तुरुंग सुधारणा' विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

इ) बालगुन्हेगारीची कारणे स्पष्ट करा.

फ) डिफ्रन्शीयल असोसिएशन वियासप्रणाली स्पष्ट करा.

Criminology

LLB Sem-IV
BLS Sem (8 Hours)

Q.P. Code: 51023
(Total Marks: 100)

Please check whether you have the right question paper.

- N.B.: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q1. Answer in not more than two sentences.

- Who are criminals according to Lombroso?
- What are kinds of punishment?
- What are the reasons for mental disability?
- What are the contributing factors for white collar crimes?
- What are various causes of crime?
- State the meaning of criminology.
- Who is delinquent Juvenile?
- State 2 reasons why capital punishment should not be inflicted?
- Define Term Sex Indulgence?
- What is Organized Crime?

Q2. Write short notes on (any four)

- Open prison in India
- Cyber Crime.
- Interpol
- Police System.
- Kleptomania
- Reformative theory

20

C Situational problem (any two)

- A person committed rape of seven years old girl and strangulated her to death. He threw her body into well to distort of any evidence being left behind.
 - What kind of punishment do you suggest? Why?
 - Who is probation officer?
- There was a case in which, there was a delay in executing the death sentence of an accused.
 - What would be proper revised decision?
 - Should death sentenced be reduced to life Imprisonment?
- Solitary confinement of 3 months was imposed on convict and was executed in one single stretch.
 - Is this legal?
 - What is proper procedure of solitary confinement?

12

Q4. Write in brief (any four)

- a. Poverty and crimes are interrelated comment?
- b. Enumerate different schools of criminology?
- c. Should capital punishment be abolished? Explain.
- d. Explain various theories of punishment? Which theory do you support?
- e. Explain in detail the theory of differential Association?
- f. Explain prison reform in India?

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र१. खालील प्रश्नांची फक्त दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

- लोमब्रोमोनुसार गुन्हेगार कोण आहेत?
- शिक्षेचे प्रकार कोणते?
- मानसिक अपंगत्वाचे कारण काय आहेत?
- पांढरा कॉलर गुन्हासाठी योगदान घटक काय आहेत?
- गुन्हेगारीचे विविध कारण काय आहेत?
- गुन्हेगाराचे अर्थ सांगा.
- अपराधी बालकांची व्याख्या करा.
- मृत्युदंडाची शिक्षा का होऊ नये याचे दोन कारणे सांगा?
- लिंग भोगे काय आहे?
- संघटित गुन्हेगारी काय आहे?

प्र२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

- भारतातले मुक्त तुरुंग
- सायबर गुन्हा
- इंटरपोल
- पोलीस यंत्रणा
- कलेक्ट गिनिया
- सुधारक सिद्धीत

प्र३ (कोणतेही दोन)

- एका व्यक्तीने सात वर्षांच्या मुलीवर बलात्कार करून तिला ठार मारले. पुरावे नष्ट करण्यासाठी तिचे शरीर त्याने विहिरीत फेकले.
अ. आपण कोणत्या प्रकारची शिक्षा सुचवाल? का?
ब. प्राबेशन ऑफिसर कोण आहे?
- एका प्रकरणात आरोपीला मृत्युदंडाची शिक्षा करण्यास विलंब झाला.
अ. या प्रकरणास योग्य सुधारित निर्णय काय असेल?
ब. मृत्युदंडाची शिक्षा कमी करून त्या ठिकाणी जन्मठेप देऊ शकतो का?

- ३) एकान्तवासाची शिक्षा तीन महिन्यासाठी एका दोषी वर देण्यात आली. पण ती शिक्षा सिगल स्टॅच मध्येच देण्यात आली.
- अ. हे कायदेशीर आहे का?
- ब. या शिक्षेची योग्य प्रक्रिया काय आहे?

प्र४. कोणत्याही चार.

- अ. दारिद्र्य आणि गुन्हे हे एकमेकांशी संबंधित आहेत स्पष्ट करा.
- ब. क्रिमिनोलॉजीच्या विविध शाळांची गणना करा?
- क. फाशीची शिक्षा रद्द करावी की नाही? स्पष्ट करा.
- ड. शिक्षेचे सिद्धांत स्पष्ट करा? आपण कोणत्या सिद्धांताचा समर्थनात आहोत?
- इ. विभेदक संघटनेचे सिद्धांत स्पष्ट करा?
- फ. भारतातील तुरुंगात सुधारणा स्पष्ट करा?

Q.P. Code :16629

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper

Q.1 Answer in not more than two sentences

- What is organized crime?
- Any two causes of drugs addition
- Any two causes of Juvenile delinquency
- What is patrolling
- What is victimology
- What is crime syndicate
- What is Black marketing
- Define children's home
- Define special home
- What is pyromania

20

Q.2 Write short note (Any Four)

- White collar crime
- Positive school
- RAW
- Cyber crimes
- Open Air prisons
- Self-Government in prisons

20

Q.3 Solve any two

- Ram went to the police station to lodge a complaint. The police officer insulted him. Ram annoyed, took a rod and hit him on his head.
 - What offence Ram has committed
 - Is the police officer guilty of any offence
- Amisha was in need of urgent money for her mother's operation. She, for the time being indulge herself into prostitution, earned money, her problem got solved. She then left the prostitution.
 - What offence Amisha have committed? How?
 - Suggest any two ways to curb prostitution
- Soma, a habitual criminal, convicted for offence of rape and sentenced to life imprisonment.
 - Can he be released on parole? How?
 - What is the difference between probation and parole?

12

Q.4 Answer any four of the following

- Explain in detail
 - Neo classical school of criminology
 - Multiple theory of crime causation
- Explain in detail
 - Dr. Lombroso's Born Criminal Theory
 - Reformative Theory
- "Incorrigible offenders can never be corrected"- comment on this statement keeping in mind abolition of the Death Penalty in India.
- Explain in detail the prison reform in India.
- Write a detail note on causes of sex delinquency and remedies for the same
- Distinguish between parole and indeterminate sentence

48

2 Sem IV
15 Sem VIII

Criminology

24/5/17

(1)

L0314 & L0718 / L0058 CRIMINOLOGY AND CORRECTIONAL ADMINISTRATION

Q.P. Code : 16628

[Time: Three Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

Q 1 Answer in not more than two sentences 20

- What is criminology?
- Who is a juvenile delinquent under the Juvenile Justice Act?
- Name any two theories of punishment
- What is parole?
- Name any two schools of criminology
- What is crime syndicate?
- What is observation home?
- Define "white collar crime"
- Write any two causes of corruption
- Write any two ways to curb prostitution.

Q 2 Write short notes (any four) 20

- Organized crime in India
- Interool
- Victimology
- Preventive theory of crime.
- Neo- classical school
- Positive school

Q 3 Solve any two of the following 12

- Shyam, a 7 year old boy left home because of ill treatment by parents. He started begging on Roads, Seema a prostitute take him to the brothel house. She gave him employment there
 - Is seema guilty of any offence? How?
 - What mechanism our Government is having for rehabilitation of a child like Shyam?
- Pintu was convicted under section 302, 376 of I.P.C and sentenced to life imprisonment. He started living spiritual life inside the prison. The criminal gang members inside the prison started harassing him
 - What remedy you would like to suggest Pintu?
 - What mechanism we have inside the prison to curb such activities?

Q 4 Sessions court convicted Geefa, a pregnant women living in live-in-relationship with Sonu for causing Sonu grievous hurt because of his ill treatment to her. 48

- Can she be released on parole? On what grounds?
- What is the impact of live in relationship on the society?

Q 5 Answer any four of the following 48

- Explain in detail the function and procedure of Juvenile Justice Board.
- Explain in detail Dr. Lombrozo's theory of Born Criminals.
- Write a detail note on the sociological school of criminology

Q.P. Code :16628

- d) Explain the following
 - i) Prison reform in India
 - ii) Open Air prisons in India
- e) Explain the following in detail
 - i) Bio- physical factors and criminology
 - ii) Drugs addiction as a cause of crime
- f) The aim of criminology and victimology is to find causes and solution for prevention of crime. Explain.

Q.P. Code : 16628

[वेळ: तीन तास]

[गुण: १००]

आपल्याला योग्य प्रश्न संच मिळाला आहे का याची खात्री करून घ्या.

प्र.१.

खालील सूचनांप्रमाणे उत्तरे लिहा.

दोन ओळीत उत्तरे लिहा.

- गुन्हेशास्त्र म्हणजे काय?
- बालगुन्हेगारी कायद्याप्रमाणे बालगुन्हेगार म्हणजे कोण ?
- शिक्षेविषयक कोणत्याही दोन विचारप्रणाली लिहा
- पॅरोल म्हणजे काय?
- गुन्हेशास्त्राच्या कोणत्याही दोन विचारधारा सांगा.
- क्राइम सिंडीकेट म्हणजे काय ?
- निरीक्षण गृह म्हणजे काय?
- "व्हाईट कॉलर गुन्हे" व्याख्या लिहा.
- भ्रष्टाचाराची कोणतेही दोन कारणे लिहा.
- "वेश्याव्यवसाय" मोडून काढण्यासाठी कोणतेही दोन मार्ग लिहा.

प्र.२.

टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

- भारतातील संघटन गुन्हेगारी
- इंटरपोल
- व्हीकटीमॉलॉजी
- गुन्ह्याची प्रतिबंधात्मक विचारप्रणाली
- नवीन शास्त्रीय विचारप्रणाली
- पॉझिटिव्ह विचार धारा

प्र.३

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- शाम या १३ वर्षांच्या मुलाने वडिलांच्या त्रासाला कंटाळून घर सोडले. त्याने रस्त्यावर भिक मागायला चालू केले. त्यानंतर सीमा नावाच्या वेश्येने त्याला कुंटणखाण्यात केले. तिने त्याला तिने रोजगार दिला.

१) सीमा कुठल्या गुन्ह्याची दोषी आहे का? कसे ?

२) शामसारख्या मुलांचे पुर्नवसन करण्यासाठी शासनाकडे कोणती यंत्रणा आहे.

P. Code - 160

- ब. पिंटूला भा. दं. वि. संहितेच्या कलम ३०२ आणि ३७६ खाली दोषी ठरवण्यात आले. त्यांना जन्मठेपेची शिक्षा झाली. तुरुंगात त्याने अध्यात्मिक जिवन जगणे सुरु केले. तुरुंगातील गुन्हेजगतातील लोकानी त्याला त्रास द्यायला सुरुवात केली.
१. तुम्ही पिंटूला काय उपाय सुचवाल?
 २. तुरुंगातील अशा प्रकारच्या कारवाया मोडून काढण्यासाठी आपल्याकडे काय यंत्रणा आहे?

- क. सत्र न्यायालयाने सिमा नावाच्या गरोदर महिलेला, जी सोनू बरोबर लिव्ह-इन रिलेशनशिपमध्ये राहत होती, सोनूला गंभिर दुखापत केल्यावरून दोषी धरले.
१. तिला पॅरोलवर सोडण्यात येईल का? कुठल्या कारणासाठी?
 २. लिव्ह-इन रिलेशनशिपचा समाजावर काय परिणाम झालेला आहे?

प्र.४.

कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ. "बाल न्याय मंडळाची कार्ये आणि कार्यपद्धती विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- ब. डॉ. लोम्ब्रोझोची "जन्मतःच गुन्हेगार" ही विचारप्रणाली स्पष्ट करा.
- क. गुन्हेशास्त्राच्या सामाजिक विचारप्रणालीवर विस्तृतपणे टिप्पणी करा.
- ड. खालील गोष्टी स्पष्ट करा:
 - १) भारतातील तुरुंग सुधारणा
 - २) भारतातील मुक्त तुरुंग
- इ. खालील गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा:
 - १) जैव-भौतिक अग्र आणि गुन्हेशास्त्र
 - २) नशेच्या अधीन जाणे हे गुन्ह्यामागचे एक कारण
- फ. गुन्हेशास्त्र आणि व्हीकटीनाॅलॉजी चा उद्देश ही गुन्ह्यास प्रतिबंध करण्यासाठी गुन्ह्यामागची कारणे आणि उपाय शोधून काढणे हा आहे स्पष्ट करा.

४२

Criminology

IV LLB. 4th Yr
VII BLS 6th Yr

~~Senar~~

QP Code : 304300

17 Nov 2016

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Answer the questions as per the instructions given below.

1. Answer in not more than **two** sentences.

- Define Criminology.
- What is the object of punishment?
- What is Pyromania?
- Any two offences committed by Women.
- Any two schools of criminology.
- Write a definition of white collar crime.
- What is parole?
- What is sex racketing?
- Name any two Open-Air-Prisons in Maharashtra.
- Who is a neglected juvenile?

20

2. Write short notes on any **four** of the following.

- Poverty as a cause of crime
- Organised Crime
- Juvenile delinquency
- Sin and Crime
- Cyber Crimes
- Born Criminal Theory

20

3. Answer **any two** of the following:

- Sheela was ill treated at her home by family members. She left home. Paru have taken her at her home. She provided her with all her needs and she treated her very well. Gradually she made her involved in a sex business with her consent. When parents came to rescue Sheela, she didn't responded to them and she continued to stay there.
 - What offence Sheela have committed? Give reasons.
 - What is your opinion about prostitution as a profession?

12

[TURN OVER

- (b) In a housing society, members started harassing Ram's family. Ram neglected the same and finally filed a police complaint. Police didn't take any action. Finally Ram killed one of the member involved in family harassment.
- Is Ram guilty of any offence? How?
 - Suggest any two ways if police didn't take action in such cases.
- (c) Arjun was falsely implicated in a criminal case and kept behind the bar. Prison officer also demanded bribe from him to treat him well.
- Advise Arjun What he should do in such situation?
 - Suggest any two ways to curb such kind of practices in prison.

4. Answer any four of the following:

- Explain the following in detail
 - Neo-classical School
 - Theory of differential Association
- Explain the following in detail
 - Classical Theory
 - Positive School
- Explain in detail the multiple theory of crime causation
- Write a detail note on prison reform in India.
- Explain in detail the concept of parole and probation. Suggest any alternative for the same.
- Explain the following in detail
 - Causes of Juvenile delinquency
 - Interpol

(मराठी रूपांतर)

(3 तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) खालील सुचनांप्रमाणे उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळित उत्तरे लिहा.

- (अ) गुन्हेशास्त्राची व्याख्या लिहा.
- (ब) शिक्षेचा उद्देश काय आहे ?
- (क) पायरोमॅनिया म्हणजे काय ?
- (ड) महिलांकडून केले जाणारे कोणतेही दोन गुन्हे.
- (इ) गुन्हेशास्त्राविषयक कोणत्याही दोन विचारप्रणाली.
- (फ) व्हाईट कॉलर गुन्ह्याची व्याख्या लिहा.
- (ग) पॅरोल म्हणजे काय ?
- (ह) सेक्स रॅकेटिंग म्हणजे काय ?
- (इ) महाराष्ट्रातिल कोणतेही दोन मुक्त तुरुंग लिहा.
- (ज) दुर्लक्षित बालक म्हणजे कोण ?

२०

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

- (अ) 'दारिद्र्य' - गुन्ह्याचे एक कारण
- (ब) संघटित गुन्हेगारी
- (क) बाल गुन्हेगारी
- (ड) सिन आणि गुन्हा
- (इ) सायबर गुन्हे
- (फ) जन्मतःताच गुन्हेगार विचारप्रणाली

२०

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) शिलाल तिच्या कुटुंबियांकडून तिच्या घरि व्हाईट वागणूक दिली जात होती. तिने घर सोडले. पारुने तिला तिच्या घरी नेले. तिने तिथे तिला तिच्या सर्व गरजा पुरविल्या आणि तिला चांगली वागणूक दिली. हळूहळू तिने तिला तिच्या संमतिने वेश्याव्यवसायात गुंतविले. जेव्हा तिचे पालक शिलाची सुटका करायला आले तेव्हा तिने प्रतिसाद दिला नाही आणि तिने तिथेच राहणे पसंद केले.

१२

(१) शिलाने कोणता गुन्हा केला ? कारणे लिहा.

(२) वेश्याव्यवसायाबद्दल तुमचे मत काय ?

[TURN OVER

(ब) एका गृह सोसायटीमध्ये सभासदांनी रामच्या कुटुंबाला त्रास द्यायला सुरवात केली. रामने दुर्लक्ष केले आणि शेवटी प्रोलिसात तक्रार दाखल केली. पोलिसांनी कोणतेही कारवाई केली नाही. शेवटी रामने त्रास देणाऱ्या एका सभासदास ठार मारले.

(१) राम कुठल्या गुन्ह्याचा दोषी आहे का? कसा?

(२) अशा केसमध्ये पोलिसांनी जर कारवाई केली नाही तर कोणतेही दोन मार्ग सूचवा.

(क) अर्जुनला एका फौजदारी गुन्ह्यामध्ये गोवण्यात आले आणि त्याला तुरुंगमत्त डांबले. तुरुंग अधिकार्याने सुध्दा त्याच्याकडून त्याला चांगली वागणूक देण्यासाठी लाच मागितली.

(१) अर्जुनने अशा परिस्थिति काय करायला पाहिजे? सल्ला द्या.

(२) तुरुंगमध्ये अशा प्रथा बंद करण्यासाठी कोणतेही दोन मार्ग सूचवा.

४. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(अ) खालिल गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) नविन शास्त्रिय विचारप्रणाली.

(२) 'डिफ्रन्शीयल अॅसोसिएशन विचारप्रणाली'.

(ब) खालिल गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) शास्त्रिय विचारप्रणाली

(२) सकारात्मक विचारप्रणाली

(क) गुन्ह्याच्या विविध कारणांविषयक विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(ड) 'भारतातील तुरुंग सुधारणा' यावर विस्तृतपणे टिपणी करा.

(इ) 'पॅरोल' आणि 'प्रोबेशन' या संकल्पना विस्तृतपणे स्पष्ट करा. त्यासाठी काही पर्याय असल्यास सुचवा.

(फ) खालिल गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) बालाभेगाची कारणे

(२) इंडरपोल

sem h LLB

sem 8 13L5

Criminology 19 may 2016

(5)

Q.P. Code : 304302

(3 Hours)

[Total Marks :100

N.B. : (1) Answer the questions as per the instructions given below.

1. Answer in not more than two sentences.

- (a) What is penology?
- (b) Define probation
- (c) Define White Collar Crime
- (d) What is Crime Syndicate?
- (e) Who is a delinquent Juvenile?
- (f) What is Special Home?
- (g) Any two theories of punishments
- (h) What is Cyber Crime?
- (i) Any two causes of prostitution
- (j) What is Victimology?

20

2. Write short notes on any four of the following:-

- (a) Organised Crime
- (b) Home Guard Police
- (c) Sex Racketing
- (d) Kelptomania
- (e) Porn Criminal Theory
- (f) Neo-Classical school

20

3. Answer any two of the following:-

- (a) Sheela likes having sex with many. She accepted that for enjoyment as well as to earn money. She engaged herself in that and started having sex voluntarily at her home.
 - (i) What offence sheela had committed? Give reasons
 - (ii) Should Prostitution be legalised or not? Give reasons
- (b) Shyam was fed up with the system because he felt that no-body is following rules and regulations in India. Even officers are not following the same. He attacked one officer caught by Anti corruption department and killed him.
 - (i) Is he guilty of any offence? Give reasons
 - (ii) Suggest two ways to curb corruption

12

[Turn Over

- (c) Krishna observed that many criminals becomes politicians, earned huge money and the police officers once searching them for arrest are now providing them police protection.
- (i) Should politicians having criminal background be provided with police protection? give reasons
 - (ii) What is political graft?

4. Answer any **four** of the following:-

48

- (a) Explain the following in detail
 - (i) Juvenile Justice Board
 - (ii) Homeguard Police
 - (b) Explain in detail
 - (i) Prison system in U.S.A.
 - (ii) Causes of Juvenile delinquency.
 - (c) Explain the concept of White Collar Crime and suggest means to curb it
 - (d) Explain in detail the multiple theory of Crime Causation.
 - (e) What is the object of punishment? Which theory of punishment is suitable to India? Explain in detail
 - (f) Explain in detail
 - (i) Prison perform in India
 - (ii) Born Criminal Theory
-

[Turn Over

Q.P. Code : 23615

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Answer the questions as per the instructions given below.

1. Answer is not more than two sentences. 20

- Who is a juvenile delinquent?
- What is kleptomania?
- What is Black Marketing?
- Any two causes of sex delinquency.
- What is "Childrens Home"?
- What is Criminology?
- What is shelter homes?
- Any two duties of police.
- Define parole.
- What is Crime Syndicate?

2. Write short notes (Any Four) 20

- Neo-Classical School.
- Organised Crime.
- Multiple Theory of Crime Causation.
- Prison Reform in India.
- Causes of Juvenile Delinquency.
- Capital Punishment.

3. Answer any two of the following. 12

- Bhikku raped a minor girl and killed her. He was sentenced to Life imprisonment.
 - Can he be released on probation?
 - Give any two points of difference between parole and probation.
- A boy of 7 years found begging on road and was in company of bad people.
 - He shall be called as?
 - What is the procedure for trial of Juveniles?
- Shcela was gangraged while in prison.
 - Can she be rehabilitated? How?
 - Suggest any two ways to prevent custodial rapes.

4. Answer any four of the following. 48

- Explain in detail Dr. Lombroso's Theory of Born Criminals.
- Explain the following in detail.
 - Victimology.
 - Cyber Crimes.

SQ-Con. 4851-15.

TURN OVER

Nov. 15

Q.P. Code : 23615

2

- (c) Explain the following in detail.
- (i) Women and Domestic Violence.
 - (ii) Political Graft.
- (d) Explain the following in detail.
- (i) Juvenile justice in U.S.A.
 - (ii) Special juvenile courts.
- (e) Should death penalty be abolished in India? Explain in the light of Terrorism.
- (f) Explain in detail the theory of differential Association.

SQ-Con. 4851-15.

TURN OVER

Q.P. Code : 23615

(मराठी रूपांतर)
(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

सूचना : (१) खालील सूचनांप्रमाणे उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा.

२०

- (अ) बालगुन्हेगार म्हणजे काय?
 (ब) क्लेप्टोमोनिया म्हणजे काय?
 (क) काळा बाजार म्हणजे काय?
 (ड) सेक्सविषयक अपराधाची कोणतीही दोन कारणे.
 (इ) 'मुलांचे घर' म्हणजे काय?
 (फ) गुन्देशास्त्र म्हणजे काय?
 (ग) निवारानह म्हणजे काय?
 (ह) पोलिसांचा कोणतीही दोन कर्तव्ये.
 (प) पॅरोलची व्याख्या लिहा.
 (ज) गुन्हे सिडिकेट म्हणजे काय?

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

२०

- (अ) नविन - शास्त्रीय विचारधारा.
 (ब) संघटित गुन्हेगारी.
 (क) गुन्हाच्या कारणांविषयीची विविधगंगी विचारप्रणाली.
 (ड) भारतातील तुरुंगसुधारणा.
 (इ) बालगुन्हेगारीची कारणे.
 (फ) मृत्युदंडाची शिक्षा

१२

३. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (अ) भिक्कूने एका अज्ञान मुलीवर बलात्कार केला आणि तिला ठार मारले. त्याला मृत्युदंडाची शिक्षा झाली.
 (१) त्याला प्रोबेशनवर सोडता येईल का?
 (२) पॅरोल आणि प्रोबेशनमधील फरकाचे कोणतेही दोन मुद्दे लिहा.
 (ब) एका सात वर्षांचा मुलगा रस्त्यावर भिक मागताना आढळला आणि तो वाईट लोकांच्या संगतीत होता.
 (१) त्याला काय संबोधता येईल?
 (२) बालगुन्हेगारांच्या खटल्याची पध्दत काय आहे?
 (क) शिलावर तुरुंगात असताना सामुहिक बलात्कार झाला.
 (१) तिचे पुनर्वसन करता येईल का? कसे?

SQ-Con. 4851-15.

TURN OVER

Q.P. Code : 23615

(२) कोठडतील बलात्कारास प्रतिबंध घालण्यासाठी कोणतेही दोन मार्ग सूचवा.

४

४. खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (अ) डॉ. लोम्ब्रोझोची 'जन्मतःहाच गुन्हेगार' ही विचारप्रणाली स्पष्ट करा.
- (ब) खालील बाबी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- (१) व्हिक्टिमॉलॉजी
- (२) सायबर गुन्हे.
- (क) खालील बाबी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- (१) महिला आणि घरगुती हिंसाचार.
- (२) राजकीय ग्राफ्ट.
- (ड) खालील बाबी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- (१) अमेरिकेतील बाल न्याय.
- (२) विशेष बाल न्यायालये.
- (इ) भारतामध्ये मृत्युदंडाची शिक्षा रद्द करावी का? दहशतवाद्यांच्या प्रकाशात विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- (फ) डिफ्रान्शियल ॲसोसिएशन विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

3 YEAR LLB
SEM IV
SEM VIII BLS

Criminology

7TH MAY
2015

✓
(9)

QP Code : 13083

(3 Hours)

[Total Marks : 100

Answer the questions as per the instructions given below :-

1. Answer in not more than two sentences :- 20
- (a) What is parole?
 - (b) Define juvenile delinquent.
 - (c) What is punishment?
 - (d) What is mens-rea?
 - (e) Any two causes of sex delinquency.
 - (f) Any two causes of crime.
 - (g) What is Ecology of crime?
 - (h) Any two problems of prisoners.
 - (i) What is kleptomania?
 - (j) Define victimology.
2. Write short notes (any four) :- 20
- (a) Classical school
 - (b) Positive school
 - (c) Freud's theory
 - (d) White collar crime
 - (e) Religion and crime
 - (f) Women and domestic violence
3. Answer any two of the following :- 12
- (a) 'A' an insane person killed his friend and was sentenced to life imprisonment. While in prison he became more violent and started demanding his release on parole
 - (i) Can he be released? Give reasons.
 - (ii) Was the punishment justifiable?
 - (b) A boy of 7 years found begging on road and was in company of bad people.
 - (i) He shall be called as?
 - (ii) What is the remedy available under the Juvenile Justice Act to protect such childrens?
 - (c) Sheela was gangraped and was found in brothel house.
 - (i) What is rehabilitation?
 - (ii) How you would help her to become a dignified women?

[TURN OVER

21
May-15

2

QP Code : 13083

4. Answer in detail any **four** of the following:-

48

- (a) Explain the following in detail
 - (i) Prison reform in India
 - (ii) The women police
- (b) Explain the following in detail.
 - (i) Crime syndicate
 - (ii) Classical theory
- (c) Explain the following in detail.
 - (i) Parole and probation
 - (ii) Conflict theory of crime
- (d) Should death penalty be abolished in India? Explain in the light of terrorism.
- (e) Explain in detail "The Multiple Theory of Crime causation".
- (f) What do you mean by juvenile delinquency? What are its causes? Suggest means to curb it.

3 yrs LLB

IV

← criminology

may

5 yrs BLS

VIII

2014

QP Code : **CY-2522**

(3 Hours)

[Total Marks : 100

11

N. B. : (1) Answer the questions as per the instructions given below.

1. Answer in not more than two sentences (2 marks each) :- 20
- Define criminology
 - Name any two open prisons in Maharashtra
 - Who is a recidivist?
 - Name any two kinds of cyber crimes
 - What is Inchoate Crime?
 - Give any two reasons of juvenile delinquency
 - Name any two causes of crime as believed by the pre-classical school
 - Define organised crime
 - What is probation?
 - What is crime prevention?
2. Write short notes on any four :- 20
- Police system
 - Habitual and professional criminals
 - Reformative theory
 - Classical school
 - Cyber crimes
 - Conditions of parole.
3. Answer any two :- 12
- One celebrity involved in criminal activities against the state was convicted and sentenced to five years of rigorous imprisonment. While serving his sentence in one of the central jail he was released thrice on parole on the ground of his wife's illness.
 - Is it just and fair? Give reasons
 - What is parole?
 - An accused was sentenced to life imprisonment for a charge of murder. He was 30 years of age and was well behaved in prison.
 - Can he be sent to an open prison? State the characteristics of an open prison.
 - What are the advantages and disadvantages of an open prison?
 - A child of 12 years of age murdered his father because his father ill-treated him. the mother informs the police about the murder.
 - In which court and under which Act the matter will be tried and why?
 - What kinds of punishments are given under the said Act?

Con. 8195-14.

[TURN OVER

4. Answer in detail (any four) :-

- Explain in detail multiple theory of crime causation
- Elaborate organised crime and discuss the set-up of the criminal organisation.
- Explain in detail Raffaele Garofalas Classification of Criminals and Lombroso's Born Criminal Theory.
- Explain the procedure of Juvenile Justice Board and Working of Juvenile Courts in India.
- Explain the following in detail :-
 - M'Naghten's Rule of Criminal Responsibility
 - American view on personality aspect of criminals.
- Explain in detail the problem of custodial deaths in India with two cases and suggest measures to curb it.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

सूचना : (१) खालील सुचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

२०

- गुन्हेशाखाची व्याख्या लिहा.
- महाराष्ट्रातील कोणत्याही दोन मुक्त गुन्हांची नावे लिहा.
- रेसिडेव्हिस्ट म्हणजे कोण?
- कोणत्याही दोन प्रकारच्या सायबर गुन्हांची नावे लिहा.
- इनकोएट गुन्हा म्हणजे काय?
- बालगुन्हेगारीची कोणतीही दोन कारणे लिहा.
- पूर्व-शास्त्रीय विचारप्रणालीने विश्वास ठेवलेली गुन्हाची कोणतीही दोन कारणे लिहा.
- संघाटित गुन्हेगारीची व्याख्या लिहा.
- प्रोबेशन म्हणजे काय?
- गुन्हास प्रतिबंध म्हणजे काय?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

२०

- पोलिस व्यवस्था
- सराईत आणि व्यावसायिक गुन्हेगार
- सुधारणात्मक विचारप्रणाली
- शास्त्रीय विचारप्रणाली
- सायबर गुन्हे
- पॅरोलच्या अटी

३. कुठल्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१२

(अ) राज्य सरकारविरोधी गुन्हेगारी कारवायांमध्ये सामील असणाऱ्या एका ख्यातनाम व्यक्तीला पाच वर्षांच्या सश्रम कारावासाची शिक्षा झाली होती. एका मध्यवर्ती कारागृहामध्ये शिक्षा भोगत असताना त्याला त्याच्या पत्नीच्या आजारपणामुळे तीनवेळा पॅरोलवर सोडण्यात आले.

(१) हे न्याय्य आणि योग्य आहे का? कारणे द्या.

(२) पॅरोल म्हणजे काय?

(ब) एका आरोपीला खुनाच्या गुन्ह्यामध्ये जन्मठेपेची शिक्षा ठोठावली होती. त्याचे वय ३० वर्ष होते आणि त्याची तुरुंगातनील वर्तणूक चांगली होती.

(१) त्याला मुक्त - तुरुंगात पाठविता येईल का? मुक्त - तुरुंगाची वैशिष्ट्ये सांगा.

(२) मुक्त तुरुंगाचे फायदे आणि तोटे कोणते?

(क) एका बारा वर्षांच्या मुलाने वडील त्रास देत होते म्हणून वडिलांचा खून केला. आईने खुनाबद्दल पोलिसांना कळविले.

(१) खटला कुठल्या कोर्टात आणि कुठल्या कायद्याखाली चालेल? का?

(२) सतर कायद्याखाली कुठल्या प्रकारच्या शिक्षा दिल्या जातात?

४. विस्तृतपणे उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) :-

४८

(अ) गुन्ह्यांच्या विविध कारणांविषयीची विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(ब) संघटित गुन्हेगारी तपशिलावर स्पष्ट करा आणि गुन्हेगारी संघटनांच्या चनेवर चर्चा करा.

(क) राफायल ताफॅलोचे गुन्हेगारांचे वर्गीकरण आणि लोम्ब्रोझोची जन्मताच गुन्हेगार विचारप्रणाली स्पष्ट करा.

(ड) बाल-न्याय मंडळाची प्रक्रिया आणि भारतातील बाल न्यायालयांची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.

(इ) खालील गोष्टी विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

(१) मॅगनाॅटनचा गुन्हेगारी जबाबदारीचा नियम

(२) गुन्हेगारांच्या व्यक्तिमत्त्वाच्या बाजूवर अमेरिकेचे मत

(फ) भारतातील कोठडीतील मृत्यूचा प्रश्न दोन खटल्यांसहित स्पष्ट करा आणि ते मोडून काढण्यासाठी उपाय सुचवा.

23/11/2013
Cov. 32/12-13.

LL.B. 3 YRS Sem 8 (IV)
BLS. 5 YRS (3 Hours) Sem 8 (VIII)

VB-5391

[Total Marks : 100

N. B. : Answer the questions as per instruction given below.

Answer in not more than **two** sentences:- 20

- (a) State any two causes of crime committed by women.
- (b) Name any two theories of punishment.
- (c) What is patrolling?
- (d) What is the meaning of special homes?
- (e) What do you mean by free will theory?
- (f) Write sutherland's definition of white collar crime.
- (g) Write any two causes of juvenile delinquency.
- (h) What is probation?
- (i) Name any two Schools of criminology.
- (j) What is organised crime?

Write short notes on any **four** of the following:- 20

- (a) Mc Naughten's Rule of Criminal Responsibility
- (b) After care programme
- (c) Neo-classical School
- (d) Freud's Theory of criminal behaviour
- (e) Probation
- (f) White collar crime in medical profession.

3. Answer any **two** of the following:- 12

- (a) A boy of 14 years was a co-accused in a murder case –
 - (i) Explain the procedure under which he can be tried.
 - (ii) Suggest the remedies for these kinds of cases.
- (b) An accused was found guilty under S 304(b) of the IPC and was sentenced to rigorous imprisonment for 10 years. His behaviour in jail was good –
 - (i) Can he be released on probation? Give reasons.
 - (ii) Distinguish between parole and probation.
- (c) Session court convicted a pregnant woman for committing offence of murder and awarded life imprisonment –
 - (i) Can she be released for delivery of her child? Give reasons.
 - (ii) Write any two problems of women prisoners in jail.

4. Attempt any **four**:- 48

- (a) Write a detail note on the Sociological School of Criminology.
- (b) Explain the following:-
 - (i) Prison reform in India
 - (ii) *Nullum crimen sine lege*
- (c) Explain any two schools of criminology in detail.
- (d) Discuss the argument for and against capital punishment.
- (e) Explain the following:-
 - (i) Functions of police
 - (ii) Special procedure of Juvenile Justice Board.
- (f) The aim of victimology as a science is to help the sufferers of crime. Explain.

सूचना : खालील सूचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा :-

- (अ) स्त्रियांनी केलेल्या गुन्ह्यांची कोणतीही दोन कारणे सांगा.
- (ब) शिक्षेविषयक कोणत्याही दोन विचारप्रणालींची नावे लिहा.
- (क) गस्त घालणे म्हणजे काय?
- (ड) विशेष गृह म्हणजे काय?
- (इ) मुक्त इच्छा विचारप्रणाली म्हणजे काय?
- (फ) सदरलँडची व्हाइट कॉलर गुन्ह्याची व्याख्या लिहा.
- (ग) बाल गुन्हेगारीची कोणतीही दोन कारणे लिहा.
- (ह) परिक्षाकाल म्हणजे काय?
- (य) गुन्हेशाखाच्या कोणत्याही दोन विचारप्रणालींची नावे सांगा.
- (ज) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय?

२०

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार):-

- (अ) मॅगनॉटनचा गुन्हेगारी जबाबदारीचा नियम
- (ब) नंतरच्या काळजीविषयीचा कार्यक्रम
- (क) नवीन-शास्त्रीय विचारप्रणाली
- (ड) फ्रेऊड्सची गुन्हेगारी वागणुकीची विचारप्रणाली
- (इ) परीक्षाकाल
- (फ) वैद्यकीय व्यवसायातील व्हार्ट कॉलर गुन्हे.

२०

३. कुठल्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:-

- (अ) एक चौदा वर्षांचा मुलगा खुनाच्या गुन्ह्यात सहआरोपी होता.
 - (१) त्याचा खटला ज्या प्रक्रियेखाली चालविला जाईल ती प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 - (२) अशा प्रकारच्या खटल्यांसाठी उपाय सूचवा.
- (ब) एक आरोपी भारतीय दंडविधान संहिता कलम ३०४ ब प्रमाणे दोषी आढळला आणि त्याला १० वर्षांची सश्रम कारावासाची शिक्षा दिली गेली. त्याची तुरुंगातील वर्तणूक चांगली होती.
 - (१) त्याला प्रोबेशनवर सोडता येईल का?
 - (२) पॅरोल आणि प्रोबेशनमधील फरक सांगा.
- (क) सत्र न्यायालयाने एका गरोदर महिलेला खुनाच्या गुन्ह्यासाठी दोषी ठरविले आणि जन्मठेपेची शिक्षा दिली.
 - (१) तिला प्रसुतीसाठी सोडण्यात येईल का? कारणे द्या.
 - (२) तुरुंगामधील महिला कैद्यांच्या कोणत्याही दोन समस्या लिहा.

१२

४. कुठल्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा:-

- (अ) गुन्हेशाखाच्या सामाजिक विचारप्रणालीवर विस्तृतपणे टिपणी करा.
- (ब) खालील गोष्टी स्पष्ट करा.
 - (१) भारतातील तुरुंग सुधारणा
 - (२) नल्लम क्रिमेन सिने लेगे
- (क) गुन्हेशाखाच्या कोणत्याही दोन विचारप्रणाली विस्तृतपणे स्पष्ट करा.
- (ड) मृत्युदंडाच्या शिक्षेच्या बाजूने आणि विरोधातील युक्तिवादाविषयक चर्चा करा.
- (इ) खालील गोष्टी स्पष्ट करा.
 - (१) पोलिसांची कार्ये
 - (२) बाल-न्याय मंडळाची विशेष कार्यपद्धती
- (फ) व्हिक्टिमॉलॉजीचा एक शाख म्हणून उद्देश असा आहे की, भोगणाऱ्यांना मदत करणे- स्पष्ट करा.

४८

[N.B.: Answer the questions as per the instructions given below.]

1. Answer in not more than two sentences :— 20
- Define Pehology.
 - What is Inchoate crime ?
 - What is Cyber crimes ?
 - What is Kleptomania ?
 - What is Incest ?
 - Who is a Recedivist ?
 - Any two offences committed by womens.
 - Who is a Juvenile delinquent ?
 - What is pathological arson ?
 - Sutherland's definition of White Collar Crime.
2. Write short notes on (any four) :— 20
- Dr. Lombrozo's Born criminal theory
 - Multiple theory of crime causation
 - Nullum crimen sine lege
 - The problem of criminality in prisons
 - Open air prisons
 - Juvenile Justice Board.
3. Solve any two :— 12
- One so called social worker was running a 'Mahila Ashram' in a village. He molested two womens. One women filed a complaint and the social worker was arrested.
 - Can he be released on probation ?
 - What punishment you would like to suggest ?
 - Five persons committed Robbery. Out of which one was driving a car, second person kept watch and three were actually involved in crime commission.
 - What is liability of all of them ?
 - What punishment you would like to suggest ?
 - A child committed an offence of theft.
 - Will he be exempted from criminal liability ?
 - In which court he will be tried ?

[TURN OVER

4. Attempt any four :—

- (a) Explain the following in detail :-
 - (i) Neo-classical School
 - (ii) Differential Association Theory.
- (b) Explain the following :—
 - (i) Crime syndicate
 - (ii) Death sentence in U.S.A.
- (c) Write a detailed note on Custodial Torture in prisons with atleast two case laws on it.
- (d) What are the different theories of Punishments ? Which according to you is suitable in India ?
- (e) Define white collar crime. Critically examine Sutherlands views on white collar crime.
- (f) Explain in detail organised crime and suggest atleast five measures to curb it.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

[सूचना : खालील सुचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.]

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा :-

- (अ) 'पिनॉलॉजी' व्याख्या लिहा.
- (ब) इनकोएट गुन्हा म्हणजे काय ?
- (क) सायबर गुन्हे म्हणजे काय ?
- (ड) कलेक्टोमॅनिया म्हणजे काय ?
- (इ) इन्सेस्ट म्हणजे काय ?
- (फ) रेसिडेव्हिस्ट म्हणजे कोण ?
- (ग) महिलांकडून केले जाणारे कोणतेही दोन गुन्हे.
- (ह) बालगुन्हेगार म्हणजे कोण ?
- (स) पॅथॉलॉजिकल अॅरसन म्हणजे काय ?
- (द) सदरलँडची व्हाइट कॉलर क्राइमची व्याख्या लिहा.

Con. 4988-NG-7534-13.

3

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

२०

- (अ) डॉ. लोम्ब्रोझोची बॉर्न क्रिमिनल विचारप्रणाली
- (ब) गुन्ह्याच्या कारणांविषयीची मल्टीपल विचारप्रणाली
- (क) नल्लम क्रिमेन सिने लेगे
- (ड) तुरूंगातील गुन्हेगारीचा प्रश्न
- (इ) मुक्त तुरूंग
- (फ) ज्युव्हेनाइल न्याय मंडळ.

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

१२

- (अ) एक तथाकथित समाजसेवक एका गावामध्ये महिलाश्रम चालवत होता. त्याने दोन महिलांचा विनयभंग केला. एका महिलेने तक्रार दाखल केली आणि समाजसेवकाला अटक झाली.
 - (१) त्याला प्रोबेशनवर सोडता येईल का ?
 - (२) कोणती शिक्षा तुम्ही सुचवाल ?
- (ब) पाच लोकांनी जबरी चोरी केली. त्यापैकी एक गाडी चालवत होता. दुसरा माणूस नजर ठेवून होता आणि इतर तिघांचा प्रत्यक्ष गुन्ह्यात सहभाग होता.
 - (१) त्या सगळ्यांची जबाबदारी काय आहे ?
 - (२) तुम्ही कोणती शिक्षा सुचवाल ?
- (क) एका लहान मुलाने चोरीचा गुन्हा केला.
 - (१) त्याला शिक्षेपासून सूट देत, येईल का ?
 - (२) त्याचा खटला कोणत्या न्यायालयात चालेल ?

४. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :-

- (अ) खालील बाबी विस्तृतरीत्या स्पष्ट करा :-
 - (१) न्यओ-क्लासिकल विचारप्रणाली
 - (२) डिफ्रन्शीयल अँसोशिएन विचारप्रणाली.
- (ब) खालील गोष्टी स्पष्ट करा :-
 - (१) क्राईम सिंडिकेट
 - (२) अमेरिकेमधील फाशीची शिक्षा.
- (क) तुरूंगामधील कोठडीतील छळ या विषयावर कमीतकमी दोन खटल्यासह विस्तृत टिप्पणी करा.
- (ड) शिक्षेविषयक विविध विचारप्रणाली स्पष्ट करा. आपल्या मताप्रमाणे भारतासाठी कुठली विचारप्रणाली योग्य आहे ?
- (इ) व्हाइट कॉलर गुन्ह्यांची व्याख्या लिहा आणि त्याविषयीचे सदरलँडच्या मताचे टिकात्मक परीक्षण करा.
- (फ) संघटित गुन्हेगारी विस्तृतपणे स्पष्ट करा आणि ती मोडीत काढण्यासाठी कमीतकमी पाच उपाय सूचवा.

NOV - 2012

*

62 : 12.F.nd.mk

Con. 10052-12.

NM-7995,

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. Answer the questions as per instructions given below.

1. Answer in not more than two sentences :— 20
 - (a) What is criminology ?
 - (b) Write any two measures to prevent white collar crimes.
 - (c) Name any four causes of crime.
 - (d) State the different kinds of punishment under IPC.
 - (e) Define Prison.
 - (f) What is kleptomania ?
 - (g) Who is a born criminal ?
 - (h) What do you mean by indeterminate sentence ?
 - (i) What is Political Graft ?
 - (j) Write two causes of Recidivism.

2. Short notes (any four) :— 20
 - (a) Reformatory Theory
 - (b) Forms of punishment in Ancient Period
 - (c) Police goals and objectives
 - (d) Interpol
 - (e) Home Guard Police
 - (f) Alcoholism.

3. Answer (any two) :— 12
 - (a) Juvenile delinquents are often arrested and sent to jails. They are sent to Juvenile homes only later, but by then their exposure to adult criminals reduce their chances of reform.
 - (i) Which are the different boards constituted under the Juvenile Justice Act ? State their powers.
 - (ii) Write a note on Juvenile homes constituted under the Act.
 - (b) Ten persons were involved in organised crime one commits murder.
 - (i) What is their liability ?
 - (ii) State the measures to curb organised crime.
 - (c) A newly wed woman who was harassed by her in-laws kills her husband. She was convicted for life imprisonment.
 - (i) What kind of work is given to women offenders in prison ?
 - (ii) What is the role of woman in modern society ?

[TURN OVER

4. Answers (any two) :—

48

- Discuss Multiple Factor Theory of Crime Causation.
- Write a detailed note on "Cyber Crimes".
- Explain and distinguish Probation and Parole.
- Should Capital Punishment be abolished ? Discuss.
- The aim of victimology as a science is to help the sufferers of crime". Explain.
- Which are the different theories of punishment ? Which according to you is suitable in India ?

(मराठी रूपांतर)

सूचना : खालील सूचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा :--

२०

- गुन्हेशास्त्र म्हणजे काय ?
- व्हाइट कॉलर क्राइमला प्रतिबंध करण्यासाठी कोणतेही दोन उपाय सांगा.
- गुन्ह्याची कोणतीही चार कारणे सांगा.
- भारतीय दंडविधान संहिता (IPC) यामधील शिक्षेचे कोणतेही चार प्रकार सांगा.
- प्रिझन म्हणजे काय ? व्याख्या लिहा.
- क्लेप्टोमॅनिया म्हणजे काय ?
- बॉर्न क्रिमिनल म्हणजे कोण ?
- इनडिटर्मिनेट सेंटेंस (शिक्षा) म्हणजे काय ?
- पॉलिटिकल ग्राफ्ट म्हणजे काय ?
- रेसिडिन्सिझमची कोणतीही दोन कारणे लिहा.

२. टिप लिहा (कोणतेही चार) :--

२०

- रिफॉर्मेटिव्ह विचारप्रणाली
- प्राचीन काळातील शिक्षेचे प्रकार
- पोलिसांची ध्येये आणि उद्दिष्टे
- इंटरपोल
- होमगार्ड पोलिस
- अल्कोहोलिझम.

३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :--

४२

(अ) बाल गुन्हेगारांना अटक केली जाते आणि तुरुंगात पाठविण्यात येते. त्यांना उशिरा ज्युव्हेनाइल होम्समध्ये पाठविले जाते, परंतु तोपर्यंत त्यांचा मोठ्या गुन्हेगारांशी संबंध येऊन त्यांची सुधारण्याची शक्यता कमी होते.

(१) बाल गुन्हेगारी कायद्याखाली कुठली विविध बोर्ड स्थापन केली जातात ? त्यांची कार्ये सांगा.

(२) "ज्युव्हेनाइल होम्स" यावर टिप्पणी करा.

(ब) १० माणसे संघटीत गुन्हेगारीमध्ये सामिल होते. एकाने खून केला.

(१) त्या सगळ्यांची लायबिलिटी काय ?

(२) संघटीत गुन्हेगारी मोडीत काढण्याचे उपाय सांगा.

(क) एका नवीन लग्न झालेल्या महिलेने सासू-सासऱ्यांनी त्रास दिला म्हणून नवऱ्याला ठार मारले ज्यासाठी तिला जन्मठेपेची शिक्षा दिली गेली.

(१) तुरुंगामध्ये महिला कैद्यांना कुठल्या प्रकारची कामे करायला सांगितली जाते ?

(२) मॉडर्न समाजामधील महिलांचा रोल काय आहे ?

कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :--

४८

(अ) गुन्हाच्या कारणांविषयीची मल्टीपल विचारप्रणाली स्पष्ट करा.

(ब) "सायबर गुन्हे" विस्तृत टिप्पणी करा.

(क) प्रोबेशन आणि पॅरोल स्पष्ट करा आणि फरक सांगा.

(ड) मृत्युदंडाची शिक्षा रद्द करावी का ? चर्चा करा.

(इ) "व्हिक्टिमॉलॉजीचा उद्देश एक शान्त म्हणून गुन्ह्यामुळे जे सफर होतात, त्यांना मदत करणे हा आहे." स्पष्ट करा.

(फ) शिक्षेविषयक कुठल्या विविध विचारप्रणाली आहेत ? आपल्या मताप्रमाणे आपल्या भारत देशासाठी कुठली विचारप्रणाली योग्य आहे ?

८४

5 yr Sem. VIII

Taxation
Bankruptcy

May-12

7:1st half-12-(i)JP

Con. 3466 & (a) to (b)-12.

MR-4256

[MR- 4256 to 4258]

(3 Hours)

[Total Marks : 100

[N.B.:— Answer the questions as per the instructions given below.]

1. Answer in not more than **two** sentences (2 Marks each) :— 20

- (a) Special Homes means what ?
- (b) What do you mean by Certified Schools ?
- (c) What is Probation ?
- (d) What is Kleptomania ?
- (e) Any two causes of Recidivism
- (f) What do you mean by neglected Juvenile ?
- (g) What is Sin and Crime ?
- (h) Any two causes of White Collar Crime.
- (i) What do you mean by organised crime ?
- (j) What is political graft ?

2. Write short notes on any **four** of the following :— 20

- (a) Patrolling and Surveillance
- (b) Modernisation of Police
- (c) The concept of Parole
- (d) Prevention of Recidivism
- (e) Capital Punishment
- (f) Neo-classical School of Crimiology.

3. Answer any **two** (six marks each) :— 12

- (a) An unsound mind Juvenile Committed offence of murder –
 - (i) Will he be exempted from criminal liability ?
 - (ii) Is death penalty advisable ? if yes, why ? if no, why ?
 - (iii) In which Court he will be tried ?
- (b) Ten peoples were involved in organised crime. They decided to surrender to the police –
 - (i) Can they be excused ?
 - (ii) What is organised Crime ?
 - (iii) Any two measures to curb organised crime.
- (c) One life Convict Commits Murder –
 - (i) What will be the punishment for him ?
 - (ii) What is capital punishment ?
 - (iii) Can he be released on probation ?

[TURN OVER

4. Attempt any four :—

- (a) Explain the following :—
 (i) Dr. Lombroso's theory of Born Criminals
 (ii) Child Welfare Committee and its procedure.
- (b) Explain the following :—
 (i) Nullum crimen sine lege
 (ii) Nulla poena sine lege
- (c) Explain the following :—
 (i) Characteristics of crime
 (ii) Intention and motive distinguished.
- (d) Explain the following :—
 (i) Multiple theory of Crime Causation
 (ii) Hoarding, Black Marketing and Adulteration.
- (e) Explain the following :—
 (i) Prison reform in India
 (ii) The problem of undertrial prisoners.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

[सूचना : खालील सूचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.]

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा (प्रत्येकी २ गुण) :-

२०

- (अ) स्पेशियल होम्स म्हणजे काय ?
 (ब) सर्टिफाइड स्कूल म्हणजे काय ?
 (क) प्रोबेशन म्हणजे काय ?
 (ड) क्लेप्टोमॅनिया म्हणजे काय ?
 (इ) रेसिडिन्डिझमची कोणतीही दोन कारणे.
 (फ) दुर्लक्षित बालगुन्हेगार म्हणजे काय ?
 (ग) सिन आणि गुन्हा म्हणजे काय ?
 (ह) व्हाइट कॉलर क्राइमची कोणतीही दोन कारणे.
 (स) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय ?
 (द) पॉलिटिकल ग्राफ्ट म्हणजे काय ?

२. कोणत्याही चार टिपा लिहा :-

२०

- (अ) पेट्रोलिंग आणि सर्व्हिलन्स
 (ब) पोलिसांचे आधुनिकीकरण
 (क) पॅरोलची संकल्पना
 (ड) रेसिडिन्डिझमचा प्रतिबंध
 (इ) देहांत शिक्षा
 (फ) न्युओ- क्लासिकल विचारप्रणाली.

३. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

१२

(अ) एका डोके ठिकाणावर नसलेल्या बालगुन्हेगाराने खून केला :-

(१) त्याला शिक्षेतून वगळले जाईल का ?

(२) मृत्युदंडाची शिक्षा त्याच्यासाठी योग्य आहे का ? असल्यास का ? नसल्यास का ?

(३) त्याचा खटला कुठल्या कोर्टात चालेल ?

(ब) दहा माणसे संघटित गुन्हेगारित सामिल होती. त्यांनी पोलिसांना शरण जाण्याचा निर्णय घेतला :-

(१) त्यांना माफ करता येईल का ?

(२) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय ?

(३) संघटित गुन्हेगारी मोडून काढण्यासाठी कोणतेही दोन उपाय सांगा.

(क) जन्मठेप झालेल्या एका माणसाने खून केला :-

(१) त्याच्यासाठी काय शिक्षा असेल ?

(२) मृत्युदंडाची शिक्षा म्हणजे काय ?

(३) त्याला प्रोबेशनवर सोडता येईल का ?

४. कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा :-

४८

(अ) खालील बाबी स्पष्ट करा.

(१) डॉ. लोम्ब्रोझोची बॉर्न क्रिमेनल विचारप्रणाली

(२) बाल कल्याण समिति व तिची कार्यप्रणाली.

(ब) स्पष्ट करा :-

(१) नल्लम क्रिमेन सिने लेगे.

(२) नल्ला पोएना सिने लेगे.

(क) खालील बाबी स्पष्ट करा :-

(१) गुन्ह्याची वैशिष्ट्ये

(२) हेतू आणि उद्देश-फरक.

(ड) खालील बाबी स्पष्ट करा :-

(१) गुन्ह्याची मल्टीपल विचारप्रणाली

(२) होर्डिंग, काळाबाजार आणि अन्नभेसळ.

(इ) खालील बाबी स्पष्ट करा :-

(१) भारतातील तुरुंग सुधारणा

(२) खटला चालू असणाऱ्या बंधांचे प्रश्न.

[TURN OVER

3453 LLB

Sem-IV

(Criminology & Crim)

Taxation Laws

Bankruptcy

Con. 5394&(a-b)-11.

FR-1042 to 1044

Nov-11

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : Answer the questions as per instructions given below.

1. Answer in **not more than two** sentences :—

20

- (a) Write definition of white collar crime by Sutherland.
- (b) What is Crime Syndicate ?
- (c) What is Patrolling ?
- (d) What do you mean by free will theory ?
- (e) What is kleptomania and pyromania ?
- (f) What do you mean by cyber crime ?
- (g) What is the object behind Deterrent Theory of punishment ?
- (h) What do you mean by victimology ?
- (i) What is parole ?
- (j) Define Criminology.

2. Write short notes on any **four** of the following :—

20

- (a) M'Naghten's Rule of Criminal Responsibility
- (b) Positive Theory
- (c) Free-will Theory
- (d) Organised Crime
- (e) Juvenile Delinquency
- (f) Kleptomania and Pyromania.

3. Answer any **two (six marks each)** :—

12

- (a) A child below seven years committed murder of an adult.
 - (i) Whether he is criminally liable ?
 - (ii) What is absolute exemption from criminal liability ?
 - (iii) What is the Criminal liability of a child above seven years of age ?
- (b) A boy of 16 years was a co-accused in a rape case.
 - (i) Can he be tried under the Juvenile Justice Act of 2000 ?
 - (ii) What are the causes of Juvenile delinquency ?
 - (iii) Any two remedies for Juvenile delinquency.
- (c) An accused was found guilty under section 376(2) of the Indian Penal Code and was sentenced to life imprisonment. During his period in Jail he was allowed benefit of release and had not misused his liberties.
 - (i) On what grounds can an accused be released while undergoing imprisonment ?
 - (ii) What are the objectives of so releasing the accused ?
 - (iii) What punishment you would like to advise ?

[TURN OVER

4. Attempt any four :—

(a) Explain the following :—	48
(i) Nullum Crimen sine lege	12
(ii) Nulla Poena sine lege	3
(iii) Crime Syndicates.	3
(b) Explain the following :—	6
(i) Raffaele Garofalas classification of Criminals	12
(ii) Dr. Lombroso's theory of born Criminals.	6
(c) Explain and distinguish Classical school and Positive school.	6
(d) (i) Explain Frued's theory of Criminal Behaviour.	12
(ii) Distinguish between Probation and Parole.	6
(e) Explain the following :—	6
(i) Juvenile Justice Board and it's procedure.	12
(ii) Child Welfare Committee and it's procedure.	6
(f) Explain the following :—	6
(i) Prison reform in India	12
(ii) Multiple factor theory of Crime Causation.	6

(मराठी रूपांतर)

सूचना : खालील सूचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा (प्रत्येकी २ गुण)

२०

- (अ) सदरलँडची व्हाईट कॉलर गुन्ह्याची व्याख्या लिहा.
(ब) क्राइम सिंडिकेट म्हणजे काय ?
(क) पेट्रोलिंग म्हणजे काय ?
(ड) फ्रि विल थियरी म्हणजे काय ?
(इ) क्लेप्टोमॅनिया आणि पायरोमॅनिया म्हणजे काय ?
(फ) सायबर गुन्हे म्हणजे काय ?
(ग) शिक्षेविषयक डिटरंट विचारप्रणालीचा उद्देश काय आहे ?
(ह) व्हिक्टिमॅलॉजी म्हणजे काय ?
(स) पॅरोल म्हणजे काय ?
(द) क्रिमिनॉलॉजीची व्याख्या लिहा.

२. कोणत्याही चार टिपा लिहा :-

२०

(अ) मॅगनॉटनचा गुन्हेगारि जबाबदारीचा नियम	(ड) संघटित गुन्हेगारि
(ब) पॉझिटिव्ह विचारप्रणाली	(इ) बाल गुन्हेगारि
(क) फ्रि-विल विचारप्रणाली	(फ) क्लेप्टोमॅनिया आणि पायरोमॅनिया.

३. कुठल्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१२

- (१) एका सात वर्षाखालील मुलाने एका पुरुषाचा खून केला.
 (अ) तो गुन्हास जबाबदार आहे का ?
 (ब) गुन्हाच्या जबाबदारीतून पूर्ण सूट म्हणजे काय ?
 (क) सात वर्षावरील मुलाची गुन्हाची जबाबदारी काय आहे ?
- (२) एक सोळा वर्षाचा मुलगा रेप केसमध्ये सहआरोपी होता.
 (अ) त्याचा खटला बाल गुन्हेगारि कायदा २००० प्रमाणे चालू शकतो का ?
 (ब) बाल गुन्हेगारिची कारणे सांगा.
 (क) बाल गुन्हेगारिसाठी दोन उपाय सांगा.
- (३) एक आरोपी भारतीय दंडविधान संहिता कलम ३७६ (२) प्रमाणे अपराधी आढळला आणि त्यास जन्मठेपेची शिक्षा दिली गेली. शिक्षेदरम्यानच्या कालावधीमध्ये त्याला तुरुंगातून मुक्त करण्यात आले आणि दरम्यान त्याने त्याच्या स्वातंत्र्याचा गैरफायदा घेतला नाही.
 (अ) आरोपिला कुठल्या कारणांमुळे मुक्त करता येते ?
 (ब) आरोपिस मुक्त करण्यामागे काय हेतू असतो ?
 (क) तुम्ही आरोपिस कोणती शिक्षा देण्याचा सल्ला द्याल ?

४. कुठल्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

४८

- (१) खालील गोष्टी स्पष्ट करा. १२
- (अ) नल्लम क्रिमेन सिने लेगे
 (ब) नुल्ला पोएना सिने लेगे
 (क) क्राइम सिंडिकेट्स
- (२) स्पष्ट करा :-
- (अ) राफायल गॅराफॅलोचे गुन्हेगारांचे वर्गीकरण ६
 (ब) डॉ. लोम्बोझोची बॉर्न क्रिमिनल विचारप्रणाली. ६
- (३) क्लासिकल विचारप्रणाली आणि पॉझिटिव्ह विचारप्रणाली स्पष्ट करा आणि दोघांमधील फरक सांगा. १२
- (४) (अ) फ्रेयुडची क्रिमिनल बिहेवियर विचारप्रणाली स्पष्ट करा. ६
 (ब) प्रोबेशन आणि पॅरोलमधील फरक स्पष्ट करा. ६
- (५) खालील बाबी स्पष्ट करा. १२
- (अ) ज्युव्हेनाईल जस्टिस बोर्ड आणि त्याची प्रोसिजर ६
 (ब) बाल कल्याण समिती आणि त्याची प्रोसिजर ६
- (६) खालील बाबी स्पष्ट करा :- १२
- (अ) भारतातील तुरुंग सुधारणा ६
 (ब) गुन्हांच्या कारणांविषयक "मल्टीपल फॅक्टर थियरी". ६

[TURN OVER

N.B. : Answer the questions as per instructions given below.

1. Answer in not more than **two sentences**. (2 marks each) :— 20
- (a) What is patrolling ?
 - (b) What do you mean by free will theory ?
 - (c) What is Criminal Anthropology ?
 - (d) Definition of crime by 'stephen'
 - (e) Any two characteristics of crime
 - (f) Definition of Law by 'Salmond'
 - (g) Two causes of Recidivism
 - (h) What is probation
 - (i) Edwin Sutherlands definition of white collar crime
 - (j) What is cyber crime ?
2. Write short notes on any **four** of the following (5 marks each) :— 20
- (a) Neo-classical school
 - (b) Kleptomania and pyromania
 - (c) Open prisons in U.S.A.
 - (d) Organised Crime
 - (e) Special Juvenile Courts
 - (f) Ecology of Crime.
3. Answer any **two** :—
- (a) A child below seven years committed murder of an adult.
 - (i) Whether he is criminally liable ? 2
 - (ii) What is absolute exemption from criminal liability ? 2
 - (iii) What is the criminal liability of a child above seven years of age ? 2
 - (b) A boy of 16 years was a co-accused in a rape case.
 - (i) Can he be tried under the Juvenile justice Act of 2000 ? 2
 - (ii) What are the causes of Juvenile delinquency ? 2
 - (iii) Any two remedies for Juvenile delinquency. 2
 - (c) The accused was attacked by an assailant. In order to save himself he fired at the assailant who was under the influence of drugs managed to escape, but in this process four other persons were accidentally injured by the bullet.
 - (i) What offences the accused has committed ? 2
 - (ii) What is the Criminal liability of a person who is under the influence of drugs ? 2
 - (iii) What correctional method you would like to suggest for them ? 2

[TURN OVER

4. Attempt any four :—

(a) Explain the following :—	
(i) Nullum Crimen sine lege	3
(ii) Nulla poena sine lege	3
(iii) Lombroso's classification of Criminals.	6
(b) Explain the following :—	
(i) Raffaele Garofalos classification of criminals.	6
(ii) Neo-classical school of criminology.	6
(c) Explain and distinguish-classical school and positive school.	12
(d) (i) Explain the Role of Police in Juvenile Delinquency.	6
(ii) Explain Historical perspective of probation Law in India.	6
(e) (a) Explain Freud's theory of Criminal Behaviour.	6
(b) Aristotle's four laws of Association—explain briefly.	6
(f) What is organised crime ? Discuss in detail criminal organisation.	12

(मराठी रूपांतर)

सूचना : खालील सूचनांप्रमाणे प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१. दोन ओळीत उत्तरे लिहा (प्रत्येकी २ गुण)

२०

- (अ) पेट्रोलिंग म्हणजे काय ?
- (ब) फ्रि विल विचारप्रणाली म्हणजे काय ?
- (क) गुन्हेगारी संस्कृती म्हणजे काय ?
- (ड) स्टीफनची गुन्हाची व्याख्या.
- (इ) गुन्हाची दोन वैशिष्ट्ये
- (य) सामंडची कायद्याची व्याख्या
- (र) रेसिडिव्हिटीची दोन कारणे
- (ल) प्रोबेशन म्हणजे काय ?
- (व) एडविन सडरलँडची व्हाइट कॉलर गुन्हाची व्याख्या
- (श) सायबर गुन्हे म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा (कुठल्याही चार) (प्रत्येकी पाच गुण)

२०

- (अ) न्युओ क्लासिकल विचारप्रणाली
- (ब) क्लेप्टोमॅनिया आणि पायरेमॅनिया
- (क) अमेरिकेतील मुक्त तुरुंग
- (ड) संघटित गुन्हेगारी
- (इ) विशेष बाल न्यायालय
- (ई) गुन्हाची भोवतालची परिस्थिती.

३. कुठल्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१२

(अ) एका सातवर्षाखालील मुलाने एका पुरुषाचा खून केला.

(१) तो गुन्हास जबाबदार आहे का ?

(२) गुन्हाच्या जबाबदारीतून पूर्ण सूट म्हणजे काय ?

(३) सात वर्षावरील मुलाची गुन्हाची जबाबदारी काय आहे ?

(ब) एक सोळा वर्षांचा मुलगा रेप केसमध्ये सहआरोपी होता.

(१) त्याचा खटला बाल गुन्हेगारी कायदा, २००० प्रमाणे चालू शकतो का ?

(२) बालगुन्हेगारीची कारणे सांगा.

(३) बालगुन्हेगारीसाठी दोन उपाय सांगा.

(क) एका आरोपीवर हल्लेखोराने हल्ला केला. आरोपीने स्वतःला वाचविण्यासाठी नशेच्या अंमलाखाली असलेल्या हल्लेखोरावर गोळ्या झाडल्या, पण तो सुटका करून घेण्यात यशस्वी झाला. यामध्ये अन्य चार माणसे जखमी झाली.

(१) आरोपीने कुठला गुन्हा केला ?

(२) ड्रगच्या अंमलाखाली असलेल्या माणसाची गुन्हाची देयता काय ?

(३) त्यांच्यासाठी तुम्ही कुठली सुधारणा पध्दती वापराल ?

४. कुठलेही चार प्रश्न सोडवा.

(अ) खालील गोष्टी स्पष्ट करा :-

(अ) नल्लम क्रिमेन सिने लेगे

(ब) नुल्ला पोएना सिने लेगे

(क) लोब्रोझोचे गुन्हेगारांचे वर्गीकरण.

(ब) स्पष्ट करा -

(अ) राफायल गॅराफॅलोचे गुन्हेगारांचे वर्गीकरण.

(ब) गुन्धेशास्त्राची न्युओ-क्लासिकल विचारप्रणाली.

(क) क्लासिकल विचारप्रणाली आणि पॉझिटिव्ह विचारप्रणाली स्पष्ट करा आणि दोघांमधील फरक सांगा.

(ड) (अ) बालगुन्हेगारीसंदर्भातील पोलिसांची भूमिका स्पष्ट करा.

(ब) भारतीय प्रोबेशन कायद्याचा इतिहास स्पष्ट करा.

(इ)(अ) फ्रयुडची क्रिमिनल बिहेवियर विचारप्रणाली स्पष्ट करा.

(ब) ऑरिस्टॉटलचे संघटनेसंबंधित चार कायदे थोडक्यात स्पष्ट करा.

(ई) संघटित गुन्हेगारी म्हणजे काय ? "गुन्हेगारी संघटना" विस्तृत चर्चा करा.

३

३

६

६

६

१२

६

६

६

६

१२

[TURN OVER